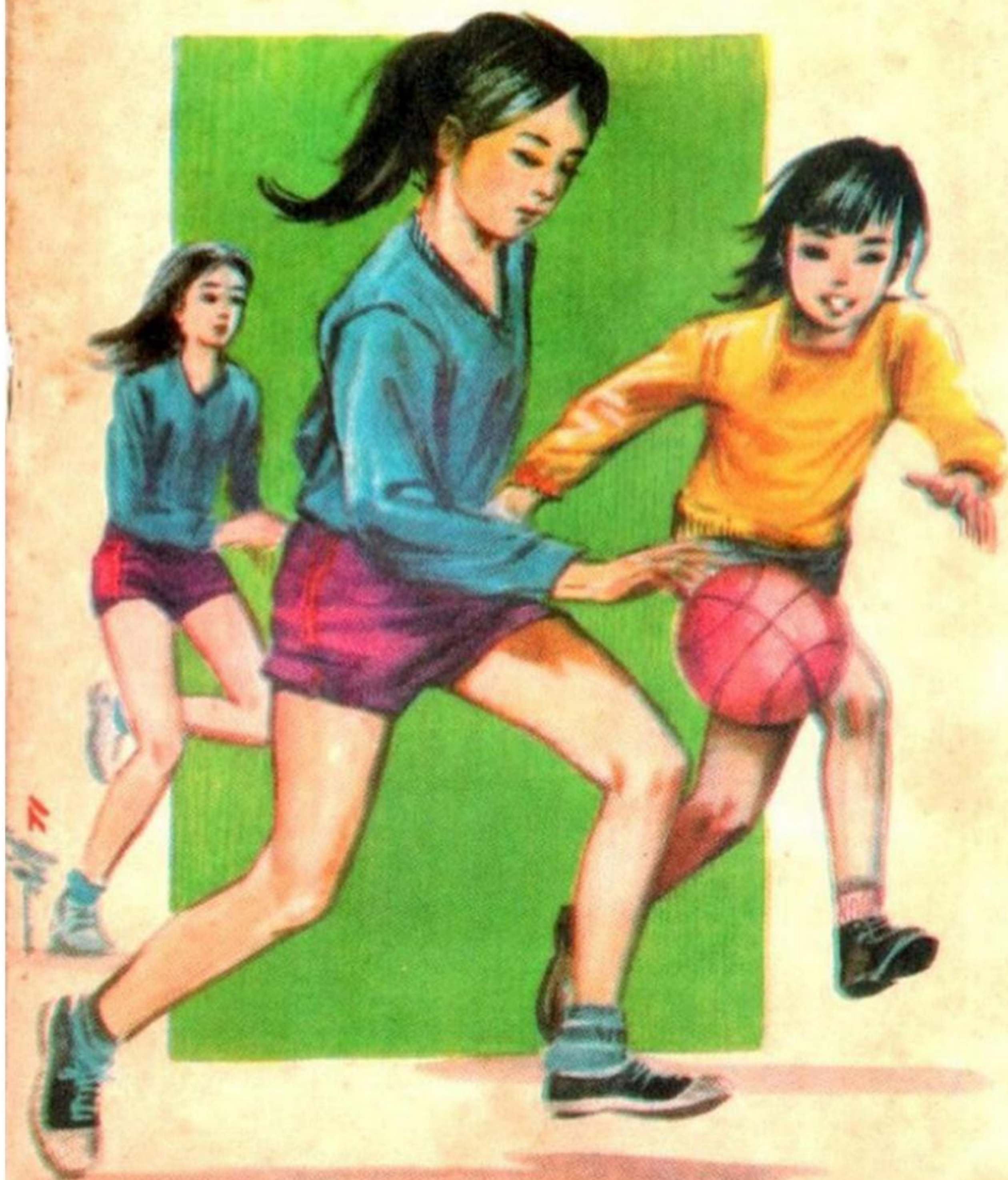

Số 165

Tuổi hoa

NĂM THỨ MƯỜI - BÁN NGUYỆT SAN PHÁT HÀNH NGÀY 1 VÀ 15

TUỔI HOA

VUI - TRẺ - ĐẸP - XÂY DỰNG

Số 165

NGÀY 15 THÁNG 11
1971

CHỦ NHIỆM
CHÂN-TÍN

CHỨC BÙT
NGUYỄN TRƯỞNG SƠN

THỦ KÝ TỌA SOẠN
CHÂN-HIỆP

QUẢN LÝ
VÔ-VĂN-HỮU

Tạp - chí TUỔI - HOA
xuất bản vào ngày 1 và 18
mỗi tháng

Giá một năm 600đ. Miễn
trung và Cao Nguyên 660đ
Giá ông hệ 700đ trở lên.

Thư tờ bài vở gửi:
CHÂN-HIỆP

Bưu - phiếu, Chi - phiếu và
hiệu-kim xin gửi:
Quản - lý **VÔ-VĂN-HỮU**

Tên - họ: **28, Kỳ Đồng**
SAIGON-3 - Đ.T. 99.034

• Mua báo dài hạn xin
trả tiền trước. Muốn
thay địa chỉ mới xin vui
lòng cho biết địa chỉ cũ.

ĐỌC TRONG SỐ NÀY :

Ba chàng thám tử	NGUYỄN THÁI HẢI 3
Từ huyền thoại đồ (thơ)	VŨ THỂ MINH 10
Hoa kỳ niệm	SANH THUY LINH 11
Mưa Cao Nguyên	H.Đ. NGUYỄN THỊ BÚNG 19
Những vấn đề của Tuổi Hoa	CHÂN HIỆP 24
Quái vật (tranh)	ĐÌNH 26
Những bước chân chim sẻ	LÊ HẰNG 35
Chân dung hôm nay (thơ)	HUYỀN TƯỜNG VỊ 40
5 ngàn năm chữ viết	HOÀNG DẰNG CÁP 45

ĐỒNG CỜ NON

Ngày xưa bên ngoại (thơ)	TRẦN T. PHƯƠNG LAN 51
Niềm tin	LÊ NGUYỄN NGHIÊM 52
Áo mới khai trường (thơ)	NG. THỊ LINH THUY 54
Chim non	QUÂN THUY 56
Bé Việt bé Nam (tranh)	BÌNH 56
Tranh bìa	của VỊ VỊ

3 CHÀNG THẨM TỬ

• NGUYỄN THAI HẢI

I.— ĐÔI LỜI GIỚI THIỆU

Việt Nam Cộng Hòa, Sài Gòn, một vùng ngoại ô với đường phố lơ thơ vài ba cây ... đi sá lý, có một căn nhà nhỏ nhỏ nọ là nơi trú ngụ của một gia đình gồm người cha, người mẹ và bảy đứa con.

... Vâng, tôi xin hân hạnh giới thiệu với các bạn Tuổi Hoa đó là gia đình tôi, một gia đình «gỗ ghề» đã sản xuất ra thật lắm «nhân tài». Hai trong số những nhân tài đó là ... hai chàng thẩm tử.

Ấy, xin các bạn chớ nóng lòng mà thắc mắc rằng tại sao truyện có tên là «Ba chàng thẩm tử», bây giờ lại nói chỉ có hai? Đề từ từ rồi tôi sẽ nói rõ, bạn nhé!

Giới thiệu tên tuổi, thành tích của ba chàng thẩm tử, đó là việc phải làm (hẳn đi rồi). Nhưng vào một lúc đẹp giờ, vâng, lúc ấy thật đẹp giờ, trên không, trời xanh ngắt, dưới đất cảnh tươi vui, và lòng tôi thì thật là «một tâm hồn trong sáng như ánh dương» tôi bỗng nghĩ đến một điều: nếu chỉ giới thiệu «phe ta», chả hóa ra tôi vị kỷ quá sao? Cho nên tôi đã có một quyết định, tuy sẽ làm nôn ruột các bạn đang nóng lòng, nhưng ... tình thế bắt buộc các bạn à. Tôi rất sợ bị cho là ích kỷ.

Vòng vo như thế, tôi chỉ xin các bạn thông cảm cho. Trong đôi lời giới thiệu này, tôi sẽ giới thiệu với các bạn toàn thể gia đình tôi. Bạn bằng lòng chứ?

Trước tiên là bố tôi. Nếu có ai hỏi rằng, tôi yêu ai, thì tôi rằng tôi yêu bố nè, thì tôi rằng tôi yêu mẹ nè, yêu một lũ em, yêu hết cả nhà. Nhưng nhất là...nhất là yêu bố cơ...

Bố tôi thật xứng đáng để chúng tôi yêu mến. Lý do đầu tiên chả nói ra chắc các bạn cũng đoán biết rồi, đó là vì bố là người

đứng đầu trong gia đình, cho con cái xác thân, làm việc kiếm tiền nuôi con ăn học, là phận con, biết ơn bố, yêu kính bố mới tròn đạo chứ phải không các bạn? Kể đến, một lý do nữa khiến bố tôi được yêu mến, mà lại yêu mến nhất nhà là bố vẫn thường ở thế đối lập với mẹ, mà mẹ lại hay đối lập với chúng tôi. Hai người cùng đối lập với một người thứ ba, tự nhiên kết thành liên minh. Nhất nữa là trong liên minh đối lập với mẹ, chúng tôi nhờ vả bố rất nhiều! Đây! Các bạn xem, như thế không yêu bố nhất thì còn yêu ai?

Mẹ tôi, như trên tôi đã kể, rất thường xung khắc với chúng tôi, nhưng không phải như thế có nghĩa là mẹ tôi không thương yêu chúng tôi, và ngược lại, chúng tôi không kính mến mẹ. Trái lại, mẹ con chúng tôi thương yêu nhau rất mực. Chỉ phải cái tội chính vì thương yêu nhau rất mực, mẹ tôi đâm ra...nghiêm khắc. Hễ chúng tôi muốn làm gì, mẹ tôi cũng cân nhắc lợi hại. Mẹ mà cân nhắc thì trăm phẩm trăm là hại nhiều hơn lợi rồi. Rốt cuộc, chúng tôi được một lời khuyên: „Không được! Không nên làm! Có hại!“. Yêu mẹ thì hẳn đi rồi, nhưng yêu mẹ nhất thì ... khó lắm!

Bố mẹ tôi có cả bảy đứa con, trong đó, tôi là đứa to đầu nhất. Kể đến là các em tôi có tên lần lượt: Hoa, Hồng, Huyền, Hương, Hồ, Hằng. Nếu theo thứ tự mà kể, tôi phải kể về mình trước tiên. Nhưng vốn tính khiêm nhường (l), tôi xin mạn phép các bạn được kể chuyện về các em tôi trước.

Đứa em kế tôi là gái, tên Hoa, năm nay vừa mười bảy (Xin các bạn đề phòng con bé nhẽ, mười bảy bé gây sừng trâu đấy). Tính nết em gái tôi xem ra cũng khá, nghĩa là làm việc cũng đường được, siêng năng, ngăn nắp. Duy chỉ phải cái tội không được khéo tay lắm! Con bé sợ nhất công việc rửa ráy mấy cái lọ hoa (Có lẽ Hoa kỵ với hoa). Các bạn nghĩ xem, lọ hũ gì mà mỏng dính như giấy, hễ động mạnh tay là nứt, mà nhẹ tay lại không sạch. Hôm nọ, con Hoa trót đại làm vỡ một cái, mẹ tôi mắng như tát nước vào mặt nó: „Con gái thì phải khéo tay, khéo chân chứ; làm gì cũng phải nhẹ nhàng, từ tốn. Chứ như cái ngữ của mày, coi chừng đấy con, tao sợ rồi chả thằng nào nó dám rước về đâu.“ Tội nghiệp con bé, mặt đang xanh lè, xanh lét vì sợ, bỗng đỏ sặc, đỏ bừng lên.

Nhưng có tật có tài. Không được cái khéo tay, em gái tôi lại được cái khéo... ăn! Đến đây, chắc thế nào cũng có bạn thắc mắc: Khéo ăn là làm sao? Là làm thức ăn giỏi hay là quả vật xuất sắc? Xin thưa với bạn là cả hai ạ. Ở đây, tôi cũng xin phép các bạn được mở một dấu ngoặc để giới thiệu với các bạn cái tài nấu món ăn của mẹ tôi, phải nói là tuyệt, không chê vào đâu được. Em gái tôi, con gái cưng của mẹ tôi, được «chân truyền» từ bé, thành ra làm món nào ra món ấy, ngon đến mắt mắt, nước bọt cứ phải nuốt ừng ực. Nhà có khách, mẹ tôi chỉ cần dọn sơ một tí, trao cho ít tiền, thế là nó rủ thêm một hai đứa em nữa đi chợ mua đồ về, tự tay nấu nướng. Đến bữa, không người khách nào lại không khen: «Gớm, con cháu nhà bác làm bếp khéo quá đi thôi!». Và luôn luôn, trong lúc em gái tôi ửng hồng đôi má, mẹ tôi đỡ lời: «Bác quá khen chứ cháu nó mới được tôi tập tành, còn vụng lắm!».

Cái «khéo ăn» thứ hai của em gái tôi lại không đáng hoan nghênh chút nào. Khiếp, không biết các bạn Tuổi Hoa phải nữ vào tuổi em gái tôi thì sao, chứ còn nó, tôi đến phải lắc đầu le lưỡi! Có lẽ dạ dày nó đàn hồi ghê lắm thì phải? Dung tích có một lít hai mà chứa được những ba tô bún chả, một ly chè đậu xanh, một ly sâm bồ lương, thêm trái cóc chấm muối ớt nữa, hỏi không phải dạ dày cao su thì là dạ dày gì? Con bé có cái tật lạ, cả tuần nhịn quả sáng, để dành tiền đến chủ nhật, vì thế, nó vẫn thường dành phần đi chợ. Tôi có nhiệm vụ phải đưa nó đi chợ, vì thế tôi mới rành rọt về chuyện này. Chỗ hẹn của anh em tôi là hàng bún chả, khi xe vừa dừng, bà hàng bún chả đã ngọt sốt:

— Gớm, sao hôm nay cô Hoa đi trễ thế? Ý hẳn để bụng cho thật đói ngấu...?

Giời ơi! Máy bà hàng thật khéo ăn khéo nói. Ý hẳn để bụng cho thật đói ngấu, mà đói thì nhất định phải... ăn nhiều. Làm như tôi kém thông minh lắm mà không hiểu.

Được một cái mà từ tôi cho đến năm đứa nhóc dưới nó đều thích, là lần nào đi chợ, con bé cũng thu xếp sao để thừa ít tiền mua quả về chia đều. Hôm thì chúng tôi được mỗi người một cái bánh cam, hôm thì được trái ổi, hôm lại được một túi ni lông chè đậu.

Chuyện của em gái tôi thì nhiều, nhiều lắm, kể ra chắc làm

các bạn bực mình, tôi xin dừng ở đây thôi. Đề xin giới thiệu tiếp với các bạn đứa con Hoa. Công tử Hồng! Vâng, con Hoa là một tướng con trai. Thằng Hồng quả đúng là một công tử, đẹp giai, học giỏi, chỉ mỗi tội là nhà nghèo. Hồng kém tôi bốn tuổi, hết hè này, cu cậu lên đệ tam.

Không biết bố mẹ tôi nghĩ sao mà lại đặt cho nó cái tên Hồng thật con gái. Tội nghiệp thằng bé, thỉnh thoảng lại bị chế là «Cô Hồng ơi, ra em nhờ cái này một tí», hay «Chị Hồng ơi, con cún tha giầy của chị kia». Bị người nhà chế, Hồng chỉ cười trừ. Nhưng nếu chẳng may có người lạ, cu cậu phải đến đó mặt tía tái.

Hồng có tài trình thám rất... giỏi! Không việc gì nó quyết điều tra lại không phơi bày ra ánh sáng (vâng, phơi bày ra ánh sáng, nhưng ánh sáng trắng hay ánh sáng đen thui thì còn phải xét lại). Có lẽ mẹ tôi tin tưởng ở nó, nên một lần nọ, mấy con tép của mẹ để dưới bếp bị mất tích, mẹ nghĩ cho con Cún và con Miu, bèn nhờ chàng Hồng điều tra hộ. Hồng xăm xoi quan sát hai kẻ tình nghi, cuối cùng, chàng tuyên bố con Miu là thủ phạm vì trong miệng nó có dính vài sợi râu tép. Mẹ tôi cười hí hửng trước thành tích của con trai và thẳng tay trừng trị kẻ đầu tép là con Miu mấy cái cán chổi thật đau. Các bạn xem, như thế, em trai tôi có xứng là một thám tử không? Dù rằng sau đó ít phút, cu cậu bỗng chạy lại bá cổ tôi nói nhỏ: «Chết rồi anh ơi! Trong miệng con Cún cũng có mấy sợi râu tép».

Trong truyện «Ba chàng thám tử» mà tôi sắp kể, xin bật mí với các bạn rằng Hồng là một chàng thám tử đó!

Sau Hồng là con Huyền, kém anh một tuổi. Mười bốn tuổi mà chỉ mới sắp lên đệ ngũ. Cờ hơi chậm nhưng con gái thì chả sao. Và lại, với con bé này, bố mẹ tôi vẫn thường bảo: «Chả lẽ anh chị mày đi học cả mà chúng tao bắt mày ở nhà, chứ cái ngừ mày, chỉ cho ở nhà làm bếp là hợp nhất. Học với hành gì mà toàn đội sỏ với cầm cờ đồ hoài». Con Huyền lại không bao giờ mặc cảm về chuyện học hành của mình mới lạ. Đôi khi nó còn hãnh diện nữa chứ! Nó thường tuyên bố thế này:

— Con gái mà học giỏi không nên, học quá nó gãy đi...

Bạn biết vì sao lại có câu «học quá nó gãy đi» không? Chỉ vì em tôi rất sợ gãy, bởi chúng nó rất...to bề ngang! Một điều kỳ

lạ mà tôi nghĩ chỉ có Thượng Đế mới giải thích nổi : là con Huyền rất sợ mỡ, lại ít ăn nữa ! Thế mà nó vẫn có da có thịt khác thường.

Trong gia đình, con Huyền có một đối thủ thường trực là đứa em gái kế nó, con Hường. Chúng nó thật đúng với hai chữ xung khắc. Thằng Hồng rất cừ toán, bị méo mó nghề nghiệp, vì một đứa là trừ vô cực, đứa kia là cộng vô cực. Chỉ khi nào có bố mẹ hòa giải thì mới tạm tiến về zero được chốc lát. Hai đứa thường xuyên nhận lãnh câu mắng của mẹ tôi thế này :

— Có im đi không, cứ cãi nhau như chó với mèo, không để người khác làm việc gì cả.

Con Hường học khá hơn chị nhiều. Nó mười hai và sắp lên đệ lục. Con bé rất khá môn quốc văn, nhất là luận, nó vẫn thường được điểm cao. Nó nuôi mộng thành một nữ sĩ hay một nữ thi sĩ cũng được. Thành ra con bé rất ưng sáng tác thơ, vẫn gởi đăng báo Tuổi Hoa. Mới rồi đây, cuối năm đệ thất, con bé được đăng một bài, trong ấy, nó kể chuyện có lần con Huyền vì mãi chơi quên làm bài, đi học bị ăn trứng ngỗng. Con Huyền đọc được, xi và em là đồ tọc mạch, bêu chuyện gia đình cho người khác chê cười. Con Hường cãi lại : « Người ta viết truyện chứ bộ ! Cho là truyện có thật cũng không ai tin đâu mà sợ ». Nhưng rồi, mỗi lần khoe đứa bạn nào về bài đăng báo của mình, nó cũng thêm một câu : « Truyện có thật đấy nhé ! ».

Sau con Hường là thằng Hồ, rồi đến con Hằng. Hai đứa bé này thì chả có gì đáng nói cả. Mỗi đứa chỉ có một điều để người khác dễ nhận. Thằng Hồ lên chín, đáng tựa tựa chị Huyền của nó và ăn rất khá như con Hoa. Con Hằng lên sáu, vừa học xong lớp mẫu giáo, nói chuyện, mở miệng ra là ao ước về sau lớn lên được làm cô giáo...

Và...như thế, kể như đã xong...tha nhân. Đáng lẽ, bây giờ là chuyện của bản nhân, của tôi. Nhưng ... tôi biết có bạn đang muốn hỏi : ba chàng thám tử mà sao nãy giờ mới thấy có một, cho là người kể chuyện cũng là một chàng thám tử đi thì cũng mới có hai...thế còn chàng thứ ba đâu ? Tôi lại xin được giữ cái tính khiêm nhường (!) thêm chút nữa để có đôi lời giới thiệu chàng thám tử thứ ba này. Đó là chàng Dương, bạn học của Hồng, con trai thứ của hai bác Duy, bạn thân của bố mẹ tôi.

Bác Duy trai và bố tôi làm chung một sở, coi bộ tâm đầu ý hợp lắm. Bác Duy gái với mẹ tôi cũng thế, rất vừa lòng nhau. Cho nên, tôi cứ bị lũ em trêu chọc về một vụ...một vụ... kể ra thì xấu hổ lắm các bạn ơi ! Nhưng không kể thì cứ ầm ức mãi trong bụng chịu không được. Số là bác Duy có một cô con gái đầu lòng tên Dung. Hai nhà thân nhau, Dung sang nhà tôi chơi là chuyện tƯỜNG PHẢI không các bạn, ngược lại, tôi có sang bên ấy thì cũng có gì là lạ đâu. Thế mà lũ em tôi, nhất là con Hoa, hề thấy Dung sang nhà tôi chơi là hỏi ngay : « Cái sang thăm anh hai của em phải không », và khi tôi xin phép sang bên bác Duy, con bé nhủ một bên mắt, cười ruồi : « Sang chị ấy phải không ». Các bạn nghĩ xem, có tức cho tôi không ?

Nhưng thôi, trở lại chuyện chàng thám tử Dương các bạn nhé ! Dương là em trai của Dung, nhưng cô chị càng dịu dàng bao nhiêu, cậu em càng hung hãn bấy nhiêu. Lúc nào chàng Dương cũng muốn xông xáo, hoạt động. Cái tính hăng hái này được cộng thêm ít máu me trinh thám do chàng Hồng nhiệm sang, đã khiến cặp Hồng Dương rất ư là đoàn kết trong công việc tìm tòi, thám hiểm, điều tra.

Thành tích của chàng Dương cũng chẳng thua gì của chàng Hồng. Một thành tích ly kỳ... cục của chàng Dương được truyền tụng trong cả hai gia đình là lần ấy, bác Duy gái phát giác ra tờ giấy trăm đỏ trong túi áo mình không cánh mà bay. Nhà bác chỉ có bốn người, lại đều lớn cả rồi, chắc chắn không có chuyện ai lấy tờ giấy trăm đỏ cả, vấn đề là không biết tờ giấy trăm ấy phiêu bạt về chốn nào ? Một góc kẹt hay lẫn lộn trong thùng rác ? Chàng Dương ra tay điều tra. Năm phút sau, chàng hân hoan báo tin cho bác Duy gái biết :

— Con đã tìm ra tờ giấy trăm đỏ của mẹ rồi. Mẹ làm rơi ở dưới chân bàn học của con. Mẹ có vào phòng con làm gì phải không

Bác Duy gái ngần ngừ :

— Tao nhớ là tao chả có vào phòng mày làm gì cả, lạ thật nhỉ, thế tại sao tờ giấy trăm của tao lại ở trong phòng mày.

Chiều đến, mọi thắp mắc mới ra ánh sáng. Dung giặt áo cho bác Duy gái và tìm được tờ giấy trăm đỏ trong túi áo đúng lúc chàng Dương phát giác ra một chuyện kinh thiên động địa hơn :

— Bố mẹ ơi, tờ giấy trăm của con, con để trong túi quần bây giờ đâu mất biệt rồi.

Thì ra bác Duy gái bỏ quên tiền trong túi áo, và tờ giấy trăm chàng thám tử Dương tìm được cho mẹ chẳng xa lạ gì, chính là tờ giấy trăm của chàng ta rơi từ túi quần xuống chân bàn!

Đến đây, chắc các bạn đã hài lòng về hai chàng thám tử Hồng, Dương lắm lắm? Giờ phút nghiêm trang đã đến, chàng thám tử thứ ba xin trình diện. Thưa các bạn, chàng ấy là... tôi, Lý Văn Hoạt, biệt hiệu hoạt hoạ gia, Hoạt động thanh niên, Hoạt náo viên, Hoạt kê hải hươc và... quạt (Chữ Hoạt đọc theo giọng miền Nam ấy mà).

Bạn thấy có tội cho tôi không. Anh cả trong nhà mà lũ em dám phong cho thật nhiều biệt hiệu. Nói ra thì càng thêm buồn. Ấy cũng chỉ tại tôi. Chỉ tại trời sinh ra tôi với quá nhiều tài (l): tài nghịch, tài vẽ, tài bày trò chơi, tài chọc cười và tài... thám tử! (Nói các bạn đừng cười tôi nhé, tôi đang học luật đấy).

Thành tích về trình thám của tôi thì cũng tựa tựa như của em tôi, chàng thám tử Hồng, và bạn nó, chàng thám tử Dương. Kề ra sợ các bạn cho là nhảm. Vả, khiêm nhượng (lại khiêm nhượng) vẫn là một đức tính tốt phải không các bạn?

Cuối cùng, đôi lời giới thiệu xin được giới thiệu hai « nhân vật » nữa, tuy không phải là « người » trong gia đình, mà cũng như « người » trong gia đình. Đó là con Miu và chàng Cún. Con Miu thường được trọng vọng hơn. Cứ khi con Huyền và con Hường bị mắng là như chó với mèo, đứa nào cũng dành mình là bạn con Miu cả. Tội nghiệp con Cún, chả đứa nào chịu nhận làm bạn. Con Cún đáng thương ấy cũng đóng góp một phần trong chuyện tôi sắp kể đây.

Con Cún đang ngồi dưới chân tôi đây. Có lẽ giác quan thứ sáu của cu cậu báo cho cu cậu biết tôi đang viết những dòng ngợi khen cu cậu, cho nên tự nhiên cu cậu cứ vẫy đuôi lia lịa. Nom kia, cái mõm ngoảnh lên, cái đầu lúc lắc...

(còn tiếp)

TỪ HUYỀN THOẠI ĐÓ

Tay lật trang sử cũ
 Nhìn lại từng bước đi
 Việt Nam từ lập quốc
 Huyền thoại ngàn năm đẹp ghê
 Từ Phù Đổng vươn mình đi ngựa
 đánh
 Đánh giết giặc Ân
 Đến Mị Nương nhan sắc tuyệt
 trần
 Gây chiến trận, Sơn, Thủy thần
 điên đảo
 Tinh Trọng Thủy, Mị Châu làm
 Loa Thành vương máu
 Chiếc áo lông trinh bạch dẫn
 đường chàng
 Tìm đường đến Nghệ An
 Người chàng thương đã bỏ chàng
 mà đi.
 Dần đến ngày nay,
 Dân Việt ta.
 Tiến về Nam mở rộng nước non
 này

Vượt Trường Sơn huyền bí ngát
 ngàn cây
 Dân Giao Chỉ dấu chân ghi khắp
 chốn
 Rừng cản bước, vung cao đao chặt
 đồn
 Tạo đồng bằng màu mỡ với phù sa
 Cùng hát nhạc hùng ca
 Mọi người chung vai sức
 Cùng đổ những giọt mồ hôi khô
 cực
 Tay chai sần vung cuốc đất bành
 nguyên
 Vọng cổ miền nam nước nở thật
 hiển
 Giọng hò cô gái Huế làm đẹp miền
 Thần kinh
 Cũng là ca dao Nam Trung Bắc
 một tình
 Cờ Việt Nam ba sắc đỏ có linh
 Chờ chứng kiến ngày Việt Nam
 rạng rỡ
 Tay nắm tay người với người
 hơn hờ
 Tiến lên hỡi
 Vạn dân tay đi xây dựng ngày mai
 Còn hiện tại vẫn là ngày u tối
 Trót đất cũ, người mình thật tội
 Vẫn còn...còn...đánh đời gì đây
 Lại thiên tai giữa đất gầy
 Dân tôi đói khổ mắt đầy đợi mong
 « Tỉnh Trường Sơn, nghĩa Cửu
 Long »
 Nước ta ta nhớ con Rồng cháu
 Tiên
 VÔ THỂ MINH

Hoa kỷ niệm

• SANH THUY LINH

Cứ mỗi độ cuối thu, có gió heo may và những cơn mưa nhẹ làm thời tiết không nóng cũng không lạnh, nó mơn man da thịt gây cho ta một cảm giác lâng lâng nhắc Linh nhớ tìm một nhánh cúc trồng ở cuối sân, ngay trước cửa.

Trông bây giờ cúc nở đúng vào dịp tết, nhưng không phải Linh trồng để đón tết. Linh trồng để nhớ một kỷ niệm.

SAU chiến tranh đất nước lằng lịu. Sau những đồ nát, đau thương, sau những vội vàng từ bỏ quê hương đau đớn vượt mặt những người thân yêu để tản cư

tránh bom đạn. Người người trở về quê cũ. Niềm vui của kẻ trở lại chốn xưa, xen lẫn nỗi buồn thiếu những khuôn mặt cũ, người dân còn bàng hoàng đau đớn thêm vì đất nước bị chia đôi.

Nhìn nhà xiêu vẹo, vườn trống cỏ mọc um tùm, ông Bacha Linh thở dài. Nhớ lại xưa kia cảnh vật tươi vui đầm ấm mà ông cùng vợ khồ công vung xới, giờ đây chẳng còn gì nữa và vợ ông người đàn bà đảm đang đã ra đi vĩnh viễn.

Giã từ nơi mình đã sống từ tám bé, gom góp tiền bạc ông mua một chiếc ghe. Từ đó hai cha con bắt đầu sống nhờ những bến nước.

Đêm cuối cùng trong căn nhà đồ nát. Ông Ba nhìn Linh giọng ông buồn buồn.

— Ngày mai hai cha con mình sẽ sống một cuộc sống thương hồ, cha muốn dựng lại cái nhà vun xới lại mảnh vườn nhưng đồ nát quá nhiều cha không làm được, lại thiếu mất bàn tay mẹ con. Ta đành sống tạm ở ghe vậy. Nhờ trời làm ăn khá cha sẽ về tu bổ lại, lúc đó con sẽ đi học, con hãy cố gắng và đừng trách ba nhé.

Mẹ Linh sinh nó trong một đêm mưa chạy loạn. Linh lớn lên trong ngày tháng tao loạn đó, thỉnh thoảng mới về trong nhà vì phải chạy đạn, khi về lại căn nhà thì phải giã từ, nó thấy buồn ngủi và buồn.

Nhưng rồi dần dần Linh quen và thích cuộc sống mới này Linh khỏi vất vả chạy đạn. Vốn thích nhìn nước nhìn trăng nên vào những đêm trăng sáng Linh thường ra ngồi nhìn trăng dưới đáy nước. Mới tám tuổi đầu chưa biết suy nghĩ nhiều, nhưng mỗi lần nhìn một chiếc tam bản lướt nhẹ trong đêm vắng, mái chèo khoan thai làm ánh trăng nhảy múa và sáng lên dưới những cụm lục bình lơ lửng trôi nó thấy một cảm xúc dạt dào, Linh thấy tim mình rung động nhẹ nhàng nhưng in sâu mãi không bao giờ quên được. Linh

hồi hận lúc đó mình không ghi lại, bây giờ ngồi viết lại cảm giác xưa thì nó chỉ còn là hình ảnh di vãng trong ký ức.

Ngày ngày Linh nấu cơm tát nước, ông Ba đã đi từ sáng sớm vào tận trong các làng ở chân núi mua tranh, ông buồn tranh bán cho những người hồi cư lỵ nhà.

Những chiều ngồi ở đầu mũi thuyền nhìn mông lung vào thôn xóm, từ đó khói thời cơm chiều vươn lên ôm ấp những nóc nhà tranh còn mới, văng lại tiếng trẻ con nô đùa. Màu khói lam e ấp trên những nóc nhà tranh rồi bay lên không. Linh thấy một cái đẹp nhẹ nhàng, Linh thường tự hỏi sao ông Ba chưa về làm nhà, nhưng bây giờ thì Linh lại thích được mãi sống như vậy.

DÊ M nay ghe nghỉ lại ở bến Mỹ Chánh, ăn cơm xong ông Ba vừa nằm xuống đã ngủ. Linh đến ngồi trước mũi thuyền nhìn sông, con trăng mười sáu to tròn in rõ dưới đáy nước. Những tiếng ru con đã tắt hẳn ở những ghe bên cạnh, mọi chiếc ghe đều đóng kín mít, qua khe hở hắt ra ánh đèn lơ mờ. Từ xa văng lại tiếng giã gạo chình chịch. Bên kia sông cánh đồng lúa chín vàng Linh nảy ra ý định qua bên đó xem thử, hồi chiều người gặt đồng đảo, người gánh lúa về thành từng đoàn dài vào thôn xóm. Cởi áo lại rồi bơi qua, chỉ một lúc sau Linh đã đến bên kia sông.

Cánh đồng khô đất cứng, những gốc rạ nằm nghiêng ngửa Linh dẫm lên những tiếng xào xạt vui tai. Những con chuột ăn đêm hoảng hốt chạy vào bụi rậm làm một vài con chim đang ngủ giật mình bay lên kêu thảng thốt. Đêm vắng lặng, trăng sáng lúa chạm vào nhau rào rào, một vài gốc rạ óng ánh sương. Đi đã khá xa Linh vội quay về. Đến bờ sông Linh nhắm hướng ghe mình và bơi nhanh nhưng khi vừa trèo lên Linh đã biết mình lầm, trên thuyền cạnh chấu cùc vừa mới nở một bông vàng rực rỡ, một con bé trạc tuổi Linh đang ngồi giương hai hai mắt to tròn đen láy ra nhìn Linh. Linh bèn lên định trở xuống, cô bé hỏi:

— Anh đi mô về rứa ?

Tiếng rứa con bé kéo dài thật dễ thương. Linh lúng túng :

— Ơ. Ơ... rãng biết ?

— Em thấy anh ngồi từ hồi hôm rồi anh bơi đi, đi mô rứa ?

Con bé xưng em với nó, Linh cảm động. Nó coi em bé như em mình thật sự.

— Ờ anh đi qua cánh đồng.

— Đi bắt chim à, tội chim mẹ lắm, mạ em thường nói.

— Không phải bắt chim, anh cũng thương chim mẹ lắm, cả chim con nữa vì lần nào anh nuôi chúng cũng nhớ mẹ chết hết.

— Tội chưa, con bé chớp mắt. Linh chưa muốn về, nó hỏi con bé :

— Em ngồi nhìn chi mà không vô ngủ.

— Em ngồi nhìn bông cùc, định vô ngủ nhưng anh bơi đi nên chờ coi.

— Bông cùc đẹp thật.

— Em trông đó.

— Tài ghê, em tên chi ?

— Em tên Mỹ

— Tên đẹp ghê.

— Mạ em nói mạ em sinh em trong lúc chạy đạn ở Mỹ Luông nên đặt tên Mỹ.

— Thế làng em ở mô ?

Mỹ thừ mặt :

— Ơ... em không biết.

— Không biết à?

— Mẹ em chạy giặc ở Huế không ở làng. Thế rồi mẹ em mua ghe ở.

— Thế còn cha em.

— Chết khi em chưa sinh.

— Tội nhỉ, mẹ em làm chi?

— Mẹ em buồn trái cây, mẹ em ngủ rồi nên em trốn ra đây ngồi chơi.

Linh xoay lưng lại:

— Thôi vô ngủ đi, anh về nghe.

— A còn anh tên chi?

— Linh.

— Ngày mai sang chơi, Mỹ nói theo.

Sáng nào Linh cũng thỗi cơm sớm. Ăn xong ông Ba vội đi khi mặt trời chưa mọc, sương chưa tan nên mát người ít mệt. Dọn dẹp xong nó sang thuyền Mỹ. Mỹ mỉm cười nhìn nó.

— Ba anh đi mô sớm rứa?

— Ba anh buồn tranh.

Linh đã bước lên ghe, nó ngồi xuống.

— Anh đi vô trong ni ngồi đó nà.

Linh vươn vai đứng dậy, Mỹ la lên:

— Ấy chết, coi chừng gãy bông cúc.

Linh giật mình quay lại may quá chưa hề gì. Linh hỏi chửa thẹn:

— Mỹ kiếm cúc ở mô rứa?

— Lần trước có một ghe nghỉ ở đây em xin. Ghe đó có nhiều bông lắm nhưng em chỉ thích có bông cúc thôi. Anh thích không?

— Thích.

— Em cho một nhánh đó, anh có chi để trồng không?

— Để anh về kiếm thử.

Linh chạy về tìm, nó đưa một cái lon khá to hỏi vọng sang:

— Được không?

— Được rồi.

Vừa lúc đó một người đàn bà còn trẻ đang gánh trái cây đi tới. Mỹ reo lên:

— A! Mẹ về.

Nó chạy xuống người đàn bà đặt gánh mỉm cười:

— Phụ với mẹ đem những trái to lên.

Hai mẹ con đem những trái mít lên ghe. Linh chạy đến, mẹ Mỹ còn trẻ quá.

— Thím để con giúp một tay.

Người đàn bà nhìn Linh mỉm cười ánh mắt buồn buồn, hiền lành.

— Cám ơn chú.

— Anh tên Linh ở ghe bên cạnh đó mà à.

— Ủa các con quen nhau rồi à.

Vừa nói bà vừa nhìn Linh, gặp ánh mắt hiền lành đó bỗng nhiên Linh thấy gần gũi với cái nhìn trù mẫn quá.

Trái cây đã được đưa lên. Vừa xách đôi thùng vừa nhìn Linh.

— Lên ghe chơi đã con.

— Cám ơn thím.

Vừa xếp trái cây thím Tư vừa hỏi Linh.

— Đem lon làm chi đó?

— Dạ cháu xin bông cúc.

— Nhỏ vậy trồng được không? Tim con dao giùm mẹ tí con.

Mỹ đang ngồi đó vội chạy lấy xách tới. Thím tư bỏ trái mít làm tám đưa cho Linh và Mỹ. Cả hai đưa tay ra lấy.

— Cám ơn thím.

— Ba cháu làm gì.

— Dạ buôn tranh.

— Mẹ cháu.

— Dạ chết rồi.

— Tội nghiệp.

Cả ba cùng im lặng ăn, một lúc sau Linh vụt hỏi:

— Tại sao thím đi buồn?

Hai đứa nhỏ cùng ngạc nhiên nhìn thím tư đương nhìn vào đi

vãng của thím. Một lát sau thím xoa đầu Linh.

— Trước thím cũng ở đồng ruộng, sau phải tản cư lên Huế. Chồng thím đi lính chết rồi, thím không ở được đồng ruộng, nhà cửa bị sụp đổ cả rồi. Thím muốn sống nơi quê cha đất tổ nhưng lấy gì để sống thế là thím đi buồn. Ba cháu trước kia làm gì?

— Ba cháu trước kia cũng làm ruộng, rồi chạy đạn, rồi mẹ cháu chết, nên cha cháu buồn tranh.

Chiến tranh làm họ mất mát tình thương, gặp nhau cả ba thấy gần gũi như ruột thịt.

— Trước cháu có đi học không?

— Dạ nhờ chú cháu dạy, cháu đã biết đọc biết viết.

— Sau này cháu cố gắng học, cháu không có anh em à?

— Cháu có ba anh hai chị đều chết cả, cháu út.

Mặt trời đã lên cao, ánh nắng chiếu vào mặt, Mỹ nép vào bóng mẹ tránh nắng. Thím tư cầm dao gọt vỏ mít, rồi đứng dậy đồ vỏ mít xuống sông, thím tản gần nhìn vỏ mít nổi lều bều rồi trôi đi, lũ cá xúm nhau quanh vỏ mít. Linh đứng lên.

— Thừa thím con về.

— Còn lấy bông nữa chứ, quên à?

Mỹ chạy ra chậu bông, nó đi quanh chậu cúc.

— Nhánh ni có bông gần nở rồi.

Linh cầm nhánh bông bỏ vào lon rồi bốc đất từ chậu bỏ sang.

— Thưa thím con về, anh về đã nghe.

Mỹ đang rửa tay nên không trả lời.

Đêm đó trăng vừa lên thím tư vội lên đường cho kịp phiên chợ ngày mai. Cha Linh bận rộn chờ tranh cả ngày mệt nên không đi được. Đang nhờ sào thím tư nói vọng sang.

— Thím đi nghe con.

— Dạ.

Mỹ đang tát nước cũng chạy đến :

— Ra tới chợ gặp nhau.

— Ngày mai ghe anh cũng vào chợ.

Thím tư đẩy mạnh con sào. Mỹ vẫy tay:

— Đi nhé.

Trăng lên cao sáng, Linh ngồi nhìn. Nó bỗng buồn vô duyên cớ. Ngồi nhìn trăng nghe nước vỗ vào mạn thuyền lạch bạch Linh nghĩ vẩn vơ. Đêm chìm vào yên lặng.

Bỗng từ xa ở miệt dưới những tiếng súng vọng về, Linh nhìn về phía đó, tiếng súng liên thanh nổ thật dồn. Một lát sau tiếng ca nông nổ chuyển trời làm Linh giật mình, ông ba cũng ra ngồi nhìn. Trong ánh trăng dưới những cuộn khói trắng, hỏa châu

vàng vọt thật tang thương. Độ hai mươi phút sau tiếng súng chỉ còn lẻ tẻ rồi im hẳn.

Linh đâm lo, nó tính đường đi của thím tư thì cũng vừa nơi xảy ra đánh nhau. Linh thăm van vái cho thím tư thoát nạn rồi quay sang bố.

— Không biết đánh nhau ở trong làng hay ở ngoài sông vậy cha ?

— Ngoài sông thì đánh gì, chắc trong làng, nhưng tiếng ca nông thì như nổ ngoài sông.

Linh càng lo ngại, ông ba chỉ thờ dài lo sợ cho ngày mai, chứ không phải cho ngày nay vì chiến tranh đang hiện diện đó, đang hiện diện trước mắt qua ánh châu vàng vọt kia.

— Thôi khuya rồi vô ngủ.

Hai cha con trở vào. Linh không sao ngủ được. Hân nghĩ đến những cảnh tượng hãi hùng xảy đến cho Mỹ cho thím tư, rồi lại xoay qua xoay về tránh những hình ảnh đó, nhưng hình ảnh đó vẫn hiện hiện trước mặt nó, khi nó nhắm lại hoặc mở mắt trừng trừng. Đêm đó hỏa châu thả sáng mãi và Linh thiếp đi lúc nào không hay.

Trời còn tờ mờ sáng ba Linh đã nhờ sào, Linh loay hoay tát nước rồi làm cơm. Ông Ba đứng thẳng sau lái để tránh tầm mắt khỏi bị tranh che khuất, Linh thời

cơm xong rồi dọn bữa. Linh định lên tiếng mời cha vô ăn cơm. Bỗng Đoàng! Đoàng! Đoàng! Ba tiếng nổ liên tiếp làm Linh hoảng hốt.

— Gì thế cha?

Linh đứng gần cha tầm mắt bị đóng tranh án ngữ. Ông ba đã thấy vài người lính vẩy tay gọi.

— Lính họ gọi vào để kiểm soát.

Chiếc ghe từ từ cập bờ. Linh đẩy mâm cơm rồi ra đứng nhìn. Nó bỗng bàng hoàng trởmặt ra.

Chiếc ghe thím Tư gãy nát, những tấm ván lật tung, những trái mít nổi lênh bênh. Đằng sau lái chìm xuống, trước ghe thím Tư và Mỹ chết nằm chồng lên nhau. Thím Tư nằm giữa hai mắt nhắm lại, thím nhắm lại từ bỏ cuộc đời gian truân của thím hai tay mở ra buông xuôi theo thân, thím đã từ bỏ tất cả, từ bỏ những ngày chạy loạn, từ bỏ ước muốn trở về quê cũ cho Mỹ được đi học vì cuộc chiến lại xảy đến trên quê hương chưa được xây dựng lại. Bên cạnh đó Mỹ co quắp về kinh hoàng đau đớn hiện trên nét mặt. Hai mắt mở lớn, đôi mắt mở lớn này Linh không quên được sau này. Mỹ từ bỏ cuộc đời sớm quá rồi, Mỹ còn nuôi tiếc những gì? Sao Mỹ không nhắm mắt lại đi, hay Mỹ còn oán hận những người

gây chiến tranh? không đâu Mỹ hiền lành quá mà, hay Mỹ muốn nhìn cháu cúc vàng đang nở kia, nó nở hai cái mà Mỹ hy vọng nó nở nhiều. Linh nhìn bông cúc của mình, héo úa, chưa có một giọt nước cho nó...

Sau đó ít lâu ông Ba bán ghe trở về nhà cũ vì không thể tiếp tục buôn bán được. Linh ngậm ngùi từ giã chiếc ghe, mang cháu cúc về nhà, lại thêm một lần buồn.

CHIỀU hai mươi chín tết Linh cùng cha quét dọn nhà cửa. May mắn làng Linh chưa bị chiến tranh tìm đến, cuộc sống vẫn yên ổn, người ta vui mừng đón tết, mặc dù nhìn sang bên kia phá Tam giang, những cuộn khói ca nông đen kịt tuôn lên và hằng đêm các cụ già nhìn hỏa châu lo sợ cho con cháu. Buổi cơm cuối năm thật là ấm cúng, một chén rượu khô vàng lẫn cộng hành xanh, một tô bông bí luộc chấm nước măng kho thịt heo. Bữa đó chú Linh cũng về. Cảnh nồi cơm trắng bốc khói nghi

ngút, ba Linh ngồi ăn không nói. Khung cảnh dần ám lên vào Linh làm thành một cảm giác gì như một nét buồn nhẹ nhẹ mà khó phai.

— Anh có định cho cháu đi học không?

— Tết vào tôi định cho nó đi học.

— Con...con không đi ba à, con đã lớn rồi đi học gì nữa.

Chú nhìn Linh ánh mắt triu mến.

— Này Linh.

— Dạ.

— Cháu đang sống ở đây, những người thân của cháu đang sống ở đây. Biết bao người nữa, đàn em con cháu của cháu cũng sẽ sống ở đây sau này. Có khi nào cháu chợt thấy nổi lên một mối yêu thương quê hương ở trong lòng cháu, cháu có muốn làm cho quê hương thêm tươi đẹp không?

— Dạ có.

— Giải lắm, cháu đã sinh ra trong khi mẹ cháu chạy giặc, cháu nhìn sang bên kia sông cháu thấy gì không? Chú đã đi qua nhiều nơi, có lúc đoàn quân đi qua chỉ để nhìn thôn xóm hoang tàn, những nhà xiêu vẹo. Minh đang đón Tết đây nhưng nhiều người đang bồng bế nhau tản cư. Cháu đừng than nhiên nhìn đau khổ

của quê hương như những người sống thừa thãi, chỉ lo làm giàu cho mình, đang điếm trong khi bao trẻ thiếu tình thương. Cháu có muốn cho người người được sống trên mảnh vườn, mái nhà mình gây dựng nên không? Cháu có muốn cho đàn em của cháu sau này cấp sách đến trường khỏi lo sợ bom đạn, để chúng yên lòng học tập làm sáng đẹp tổ quốc không?

— Dạ có.

— Vậy thì cháu hãy nghe chú hãy cấp sách đến trường cố gắng học hành.

— Dạ cháu xin nghe lời chú.

Đôi mắt Linh mở lớn tin tưởng những lời của chú làm Linh ngây ngất, say sưa với ý tưởng mình sẽ phục vụ cho quê hương, mặc dù Linh chưa hiểu trọn lời chú nói.

•

Chiều hai mươi chín tết Linh ngồi trước cửa nhìn ra, trong nắng chiều những đóa cúc vàng rực rỡ. Kỷ niệm ngày xưa hiện về. Mười hai năm trôi qua những kỷ niệm ngày xưa Linh còn nhớ rõ. Những lời của chú như vẫn còn vang bên tai. Linh ít nói cười đến độ lắm lý, mới ngày nào mà nay nó đã mười chín tuổi.

Kỷ niệm ngày xưa, lý tưởng chú đã gieo vào lòng Linh mặc dù chú đã chết Linh vẫn nhớ mãi.

SANH TRUYỀN LINH

Mưa Cao Nguyên

+ HOÀNG ĐẠI NGUYÊN THỊ BÙNG

(Tặng Văn Quang, Hoàng Ninh, Trúc Bạch)

TÔI vớ lấy khẩu súng săn rồi lặng lẽ bước ra khỏi nhà. Kể từ khi tới đây tôi chưa có dịp nào thuận tiện để đi săn cả. Rừng núi cao nguyên vào mùa này mưa như trút, mưa nhạt nhòa cả cảnh vật. Đến bây giờ trời mới sáng sủa một chút, tôi mang ngay đồ nghề lên đường, đồ nghề đây chỉ vồn vện một khẩu súng và ít đạn. Tôi được tới đây cũng là một nỗi may mắn hiếm có. Nguyên bác tôi tình cờ ghé thăm sau mấy ngày ở lại nhà tôi chơi, ngờ ý muốn mời mấy cháu theo bác lên cao nguyên chơi. Trong anh em tôi chỉ có mình tôi là muốn lên. Thực ra tôi cũng không muốn ở chơi một miền núi rừng

heo hút nhưng có lẽ vì những thú vật, chim muông thúc dục tôi đồng ý thì đúng hơn. Chẳng còn lạ gì khi tôi có súng săn mà chưa bao giờ được xử dụng cho sướng tay. Lên đây, cũng là một dịp may cho tôi vậy. Và cái dịp may ấy, có ngờ đâu lại là cả một câu chuyện...

KH I tôi mới lên đây Đức là người bạn đầu tiên của tôi. Tên anh là Đức nhưng thực ra anh lại là một thiếu niên thượng. Anh nói rất sôi tiếng Việt, có lẽ ở gần nhiều với người Việt và chính những người đó đã gọi anh là Đức, thay vì phải gọi tên của

anh, một tên của người thượng mà họ không quen gọi, nghe nó có vẻ làm sao? Da Đức ngăm đen, mớ tóc dài phất phơ làm tăng thêm vẻ rừng rú. Mắt anh to mà đen, đôi mắt ấy đập ngay vào nhãn tuyến của người khác. Người anh dong dong cao, toàn thân như chứa đựng một sức lực tiềm tàng của những người gần gũi với thiên nhiên từ thuở còn bé. Đó chính là một vài nét sơ lược về Đức mà tôi muốn nói ra ít nhiều. Tôi còn nhớ hôm mới quen nhau Đức nói chuyện huyền thuyên. Anh kể chuyện có duyên lắm nhất là về rừng rú phong tục của người dân thiểu số. Nghe Đức kể mà tôi cũng biết được ít nhiều về những gì ở đây vậy. Tôi chơi với Đức đây cũng là vì Đức rất tốt nhin. Thật thế tôi có nhiều tính xấu lắm. Tôi thích hơn người, tôi cứng đầu khó bảo, tôi hay bắt nạt những người yếu đuối, tôi lười biếng... Tôi biết rằng tôi có tính xấu nhưng tôi ích kỷ, tôi cho rằng nó chả hại cho tôi tý nào. Không có gì bắt tôi phải rũ bỏ những tính ấy. Giờ tôi đang nghỉ hè, còn lúc đi học, ở lớp tôi chả chơi thân được với tất cả anh em bạn. Họ chơi với tôi được một thời gian rồi cũng phải lách xa. Bạn tôi chỉ còn là những người tâm tính như tôi mới họa may có thể chơi được lâu, nhưng

cũng không gọi được là suốt năm học. Bây giờ tôi ở vùng này xa cách nhà tôi một khoảng đường dài, nhưng tính tôi không vì miễn lẹ mà thay đổi. Tôi còn nhớ cách đây mấy hôm khi trông thấy một đứa trẻ ôm một con gà đá, tôi đã chạy lại định giật. Không ngờ một đám thiếu niên thượng trông thấy chạy lại bênh vực đứa trẻ. Nếu không có Đức chạy lại thì cuộc ẩu đả đã xảy ra rồi. Lúc ấy tôi ức quá. Những thiếu niên thượng bỏ ra về chỉ còn một mình Đức bên tôi. Tôi nhìn Đức bằng ánh mắt giận dữ mặc dầu tôi biết rằng Đức không dính dáng gì đến chuyện đó cả. Tôi nói to lên cốt để cho Đức nghe rõ :— «Một lũ mọi mà cũng lên nước 11.» Nhưng Đức không có một phản ứng gì cả. Mãi đến lúc chia tay về nhà Đức mới bảo tôi : «Chúc bồ người giận nhá» Tôi không có một lý do gì để giận Đức nhưng sao tôi vẫn tung tức Đức.

TOI đi được một quãng đường thì gặp Đức. Đức giơ tay chào tôi:

— Bỏ đi săn đó hả?

Tôi gật đầu chỉ tay vào khẩu súng:

— Súng săn chim đấy.

— Cho tôi cùng đi nhé.

— Đi thì đi.

Tôi cần Đức đi cùng cũng là vì tôi sợ lạc đường. Đức ở đây từ thuở nhỏ chắc hẳn phải thông thạo rừng núi ở đây. Hai chúng tôi lặng lẽ cất bước về khu rừng. Một ý nghĩ thoáng qua, tôi hất hàm hỏi Đức:

— Rừng ở đây có nguy hiểm không?

Đức lắc đầu:

— Rừng này không nguy hiểm đâu. Bỏ đừng lo.

— Thế hả.

— Trước kia rừng này cũng có một ít thú dữ. Sau chúng bị mấy tay thiện xạ trừ khử dần. Cuối cùng chỉ còn có một con, người ta biết rõ như vậy, một con báo. Báo bị săn đuổi cả chục lần nhưng đều thoát cả. Người ta lập bẫy giử mồi. Báo mắc lừa mò tới bị bắn mù một bên mắt. Sau đó ít lâu không ai thấy nó đâu nữa. Có người bảo nó chết rồi. Có người bảo nó chạy sang miền khác. Nhưng dù sao con vật tinh ranh ấy chắc cũng đã tồn đến già.

Bỏ thử tưởng tượng coi, một phát đạn xuyên mắt, đau lắm chứ.

Đức ngừng kể chuyện. Lúc đó tôi dồn tất cả ý nghĩ về con báo. Chắc nó ghê gớm lắm. Nhưng chả cần, nó đi đâu rồi còn gì. Nhớ tới con dao trong túi quần, tôi vội rút ra cốt để khoe Đức. Đức trông thấy xuýt xoa hỏi tôi:

— Dao này của bỏ đó hả?

Tôi hãnh diện:

— Chớ sao.

Dứt lời, tôi bấm bật lưỡi dao. Lưỡi dao trắng bóng, sáng ngời hiện ra.

— Dao bấm!

Tôi không nói gì cả nhưng lúc ấy tôi sướng lắm. Tôi hãnh diện vì con dao bấm quý giá này. Hai chúng tôi đã đi đến khu rừng, tôi cầm dao phóng vút vào một thân cây gần đấy. Nhưng dao bị trượt rơi xuống đất. Tôi ngượng chín người quay nhìn Đức. Đức vẫn thản nhiên.

Khu rừng với những cây cao vòi vọi, cỏ hoa mọc nhan nhản khắp nơi. Mặc dầu bữa nay trời nắng ráo mà mặt đất vẫn ẩm ướt, nhiều nơi lại có cả vũng nước. Mặt đất thì như bị lún xuống nếu tôi không cẩn thận bước đi hết sức nhẹ nhàng. Tôi ngắm nhìn từng tầng lá cây, từng đoá hoa rừng một cách thích thú.

Tôi nghĩ đến cú phóng dao lúc nãy mà ngượng thắm. Tôi lại rút dao ra tôi cần phải phóng lại để cho Đức biết. « Tách », con dao bật lươi, tôi ngắm kỹ vào một thân cây. Con dao lao đi trong nháy mắt đã cắm phập vào cây, nhưng sai vị trí đã định nên lại ở phía thân cây trên cao. Bây giờ làm thế nào để lấy xuống đây. Đúng lúc ấy, Đức leo vụt lên cây nhanh như cắt. Mặc dầu thân ướt át nhưng Đức leo vững chãi khác thường. Thoáng một cái, con dao đã được mang xuống.

Đức trao con dao cho tôi:

— Bỏ nhớ đừng phóng ầu, chẳng hạn lúc đi đường. Trúng người thì khờ.

Thật Đức nói trúng tâm lý tôi. Nhưng sao tôi cảm thấy khó chịu. Tôi giật con dao khỏi tay Đức:

— Ối dời! Khỏi cần khuyên.

Tôi dứt dao vào túi quần lạng lẽ đi theo Đức. Thình thoảng bóng con chồn chạy vụt qua, len lỏi giữa những kẽ lá rủ sát mặt đất. Từ đây câu chuyện giữa tôi và Đức có vẻ nhạt nhẽo. Chính tôi tạo ra cái nhạt nhẽo ấy thì mới đúng.

BỮA nay là ngày thứ hai tôi và Đức lại vào rừng. Lần trước tôi chưa muốn bắn một phát đạn nào vì tôi còn muốn đi xem rừng

cho sướng mắt đã. Giờ đây tôi rất sẵn sàng, tôi đã cẩn thận lau dầu vào súng mặc dầu lâu lắm tôi mới có dịp được dùng nó.

— Này bồ trông kia!

Tôi trông theo hướng tay Đức chỉ. Một con chim lạ màu sắc rực rỡ đương mớm mồi cho bầy chim con trong tổ. Con chim ở cách tôi không xa. May bữa nay tôi lại đi cùng Đức, đây chính là một dịp để tôi khoe tài bắn súng. Trong khi Đức đang chăm chú nhìn con chim thì tôi cũng lên súng, sẵn sàng ở thế nhắm đạn.

— Này bồ coi này.

Tôi vừa nhắm vừa gọi Đức.

Nhưng đến khi tôi vừa đặt tay vào cò thì một bàn tay cứng như sắt kéo giật tôi lại. Hóa ra Đức. Đức giơ tay phắc một cử chỉ ngăn cản:

— Bỏ đừng bắn.

Tôi hân học hỏi:

— Tại sao?

Đức nói chậm rãi:

— Bỏ bắn nó làm gì, tội nghiệp! Trước kia tôi cũng ham đi săn chim lắm, ham kinh khủng. Nhưng một ngày nọ lang thang trong rừng tôi trông thấy một con chim đẹp lắm. Tôi giương tên bắn. Chim trúng tên nhưng quái ác thay, nó bị mắc giữa những lùm cây. Tôi phải trèo lên để lấy, và tôi thấy....

— Thấy cái gì ?

— Một tổ chim con, phải một tổ chim con. Chim con thì kêu gào ầm ĩ, có lẽ chúng đòi mẹ. Nhưng chim mẹ chết rồi còn gì. Từ đấy tôi không ưa bắn chim nữa. Nhất là mấy thứ này đâu làm hại mình. Nếu bắn thì bắn diều hâu còn hơn. Bỏ thấy không ?

Tôi cười khẩy :

— Thương tâm quá nhỉ. Bỏ nói chuyện nghe chịu không nổi.

— Nhưng bắn nó vô ích.

— Hà ! Hà ! Để tôi thử khẩu súng này một chút chứ. Hồi mới tới đến giờ tôi chưa bắn phát nào cả....

Đức cất ngang :

— Bỏ quên ! Bỏ bắn một phát chỉ thiên làm mọi người xôn xao, bữa nọ đó. Vả lại lát nữa đây thiếu gì mồi.

Tôi không nói gì nữa. Tôi lặng lẽ đặt súng nhắm kỹ con chim. Chim vẫn chưa bay, có lẽ nó không hay biết gì cả. Nó còn mãi nơm mồi.

— Đừng !

Khẩu súng của tôi bị gạt rơi xuống đất. Lần này tôi tức quá, tôi lừ lừ nhìn Đức :

— Sao anh cản tôi hoài vậy ?

Đức nói thân nhiên :

— Bỏ đừng bắn nó. Tôi không thích bỏ bắn nó.

— Hừ sao đạo đức thế.

— Không phải như vậy, nhưng...

Nhìn vẻ mặt Đức tự nhiên quá, tôi tức ngùn ngụt :

— Mà muốn ăn thua đủ phải không ?

— Xin bỏ bớt nóng.

Con chim vỗ cánh bay đi. Tôi sấn lại phía Đức quát ầm lên :

— Phải không ?

— Đừng bỏ.

Tôi tung một cú đấm vào mặt Đức nhưng Đức nhẹ nhàng tránh khỏi. Đức lạnh lẽo như một con sóc. Như một con thú dữ tôi lao vào Đức.

Nhưng Đức lùi lại đồng thời đưa một tay ra phía trước đỡ. Tôi chạm phải tay Đức, và vì mặt đất hơi trơn, tôi ngã xóe xọai. Người tôi lấm đất be bét.

Tôi loạng choạng đứng dậy. Giờ đây trước tôi là khuôn mặt Đức. Sao tôi thấy Đức đáng ghét thế.

— Mà đi đi, không ai chơi với mày nữa !

(xem trang 41)

Những vấn đề của Tuổi Hoa

● Cứu tuổi trẻ

Tuổi hoa thật đẹp và thật dịu hiền như nụ hồng buổi sớm tinh sương. Nụ cười ánh mắt hàm chứa một sức sống mãnh liệt không vương bụi đời, không bon chen, không giả dối. Thật trong trắng thay những tâm hồn hoa hướng dương. Thế mà xã hội, những người đi trước lại không nuôi những mầm hoa đó dành đề cho tuổi hoa lạc lõng, bơ vơ rồi héo tàn theo ngày tháng vô nghĩa.

Thật là xót xa cho tuổi trẻ hiện thời; những đôi mắt nai ngơ ngác trước những làn sóng, phong trào Âu Mỹ tràn ngập rồi nhâm nhâm xuôi theo. Tuổi trẻ Việt Nam là thế đó ư? Chỉ toàn « bất chước » sao?? Nếu thế thì quả thật đau lòng!

Biết bao người đề cập đến tuổi trẻ nào là bầu nhiệt huyết hăng say, nào là mầm non của đất nước.... Rồi đến những kẻ lên án tuổi trẻ là thành phần làm loạn quốc gia! Ôi! Bi thảm thế sao? Ta biết phải nghe ai bây giờ?? Lớp trai mới lớn đã kêu chán đời! Lớp gái thì than đời đáng chán! Nghĩ mà buồn cười — Cười mà nghe sao chua chát —

Tuổi trẻ muốn gào lên nhưng dường như tiếng kêu gào chìm giữa vùng sa mạc mệnh mông. Thế rồi tháng ngày luẩn quẩn, tuổi trẻ xa dần không một ai dẫn hướng đi trước thì làm gì tuổi trẻ có khả năng hướng dẫn những đàn trẻ đi sau? Đến độ đó thì còn gì xã hội Việt Nam đã có 4000 năm văn hiến?

Phải làm một cái gì ngay bây giờ đề cứu nguy tuổi trẻ đi các bác « người lớn » ạ!

Tiếng nói tuổi trẻ.
H.L.
(Tây Ninh)

• Chuyện phim cho tuổi thơ

Sao mà người lớn xức ta, chả thèm nghĩ đến phim cho tuổi nhỏ chỉ hết cứ tới tấp làm phim cho người lớn xem. Nhiều phim coi bắt thẹn luôn. Bởi vì cỡ 17, 18 có quyền xem những phim đó, nên vào xem thử và như vậy, chỉ xem một lần rồi thôi. Chẳng ai dám nhìn (ai ở đây có nghĩa là những người đồng ý như em) một ca sĩ Thanh Lan một chàng Huy Cường... hoặc một Thiên Trang làm những trò bi đỗi. Sợ thấy bà.

Mà sao người lớn chỉ đem những tiền thuyết của người lớn ra quay thành phim mà chả chịu đem những truyện nhi đồng của tuổi nhỏ ra quay. Bộ Duyên Anh chỉ có Nhà tôi với Trần thị Diễm Châu... hay sao? Còn thiếu gì nào Dzũng Đa kao, nào Vết chân sỏi đá, nào thằng Vũ, thằng Côn... và thiếu gì các nhà văn chuyên về tuổi thơ có cả đóng những tác phẩm hay để làm phim. Vậy mà, người lớn chề không thèm nhìn đến. Muốn khóc quá.

A, hay là chề con nít hồng biết đóng phim? Ủi chời, cả khối đi chứ, bà con Tuổi Hoa này, bà con Tuổi Ngọc này, bà con Ngân Thông này... nhiều vậy xài vào đâu cho hết. Cứ thử lập hãng phim thiếu nhi đi rồi sẽ biết tay. Chề con nít, bỏ con nít vừa thôi chứ bộ. Nam, nữ tài tử thiếu nhi đang chờ quý vị người lớn đấy.

A, hay chề truyện thiếu nhi ngắn? Có sao, quay hai ba truyện một lúc, rồi chiếu một hồi, phim ngắn mà hay, cũng được. Miễn có phim cho tụi nhỏ rửa mắt mà bậc phụ huynh khỏi lo ngại là đủ rồi. Khán giả thiếu nhi cũng đông lắm chứ, dù không đủ tiền vào rạp nhưng khi chừa tay xin ba mẹ, vẫn được như thường, xem phim thiếu nhi mà. Đừng lo mất lời, ít ra cũng lấy lại được vốn, quý vị người lớn ạ. Với lại, có khi phim con nít, người lớn cứ coi, bởi vì thà xem con nít ngây thơ đóng phim trong sạch, còn hơn xem người lớn nham nhở, đóng phim kỳ cục. Thấy ghê thấy mồ. Các bờ bên TH nghĩ thế nào, phát biểu ý kiến xem kẻo người lớn cứ bỏ quên tụi mình hoài. Buồn muốn chết.

LÊ NGUYỄN MAI TRĂNG

• Nguyên nhân những con ngựa chứng.

Những bấy lâu nay những điều mắt thấy tai nghe tôi đều gát bỏ ngoài tai, không để ý đến làm gì, nhưng vì các bạn trẻ, phải viết lần một phần nào nguyên nhân của thực trạng giáo dục sa đọa ngày nay.

Vấn đề thứ nhất là, trong số giáo sư ngày nào cũng luôn khuyến cáo học sinh nên tự trọng đừng nhìn bài tấn nhau, và đặc biệt nêu ra những cái tai hại do sự cho coi bài và nhìn bài gây ra. Nhưng đau đớn thay lại một số giáo sư có con em đi thi thì họ lo chọt chọt rút bài vào cho con em họ. Tất nhiên đó chỉ là một thiểu số rất ít trong thành phần giáo sư hiện nay, nhưng thử hỏi nếu học sinh họ nhìn thấy rồi chúng sẽ nghĩ sao về người đã và đang giáo dục họ, do đó gây nên khó khăn trong việc dạy dỗ và họ sẽ là những con ngựa chứng đầu tiên vì người giáo sư không gây cho họ một tin tưởng nào. Viết bài này tôi không dám đả kích những ai có hành động trên mà chỉ long trọng nhắc cho họ biết những hậu quả tai hại trước mắt

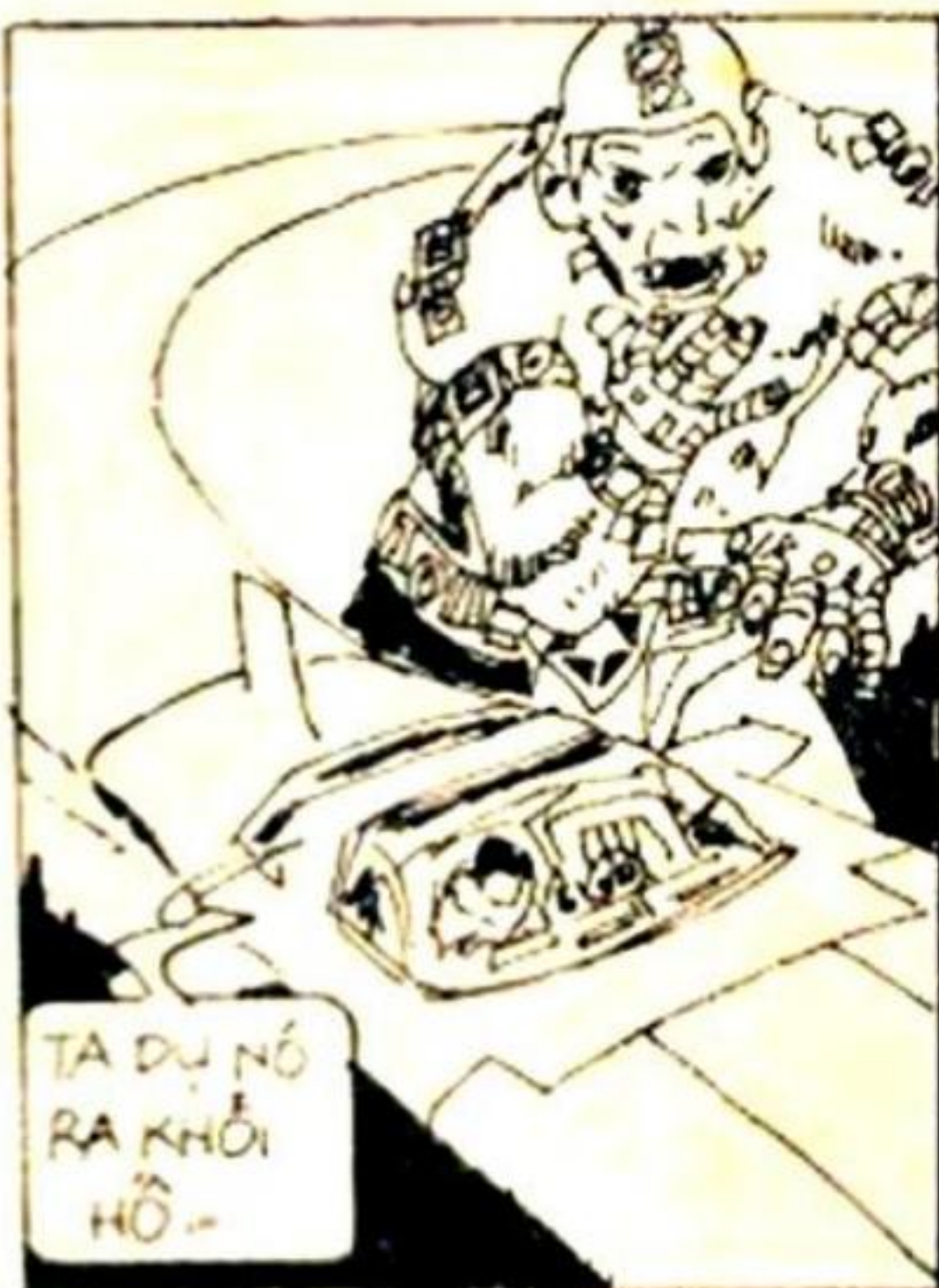
Cùng các thầy, chúng con đều là học sinh vẫn biết không có quyền phê phán những hành động của người lớn nhưng hậu quả thế nào đối với bậc phụ huynh chắc các thầy đã rõ, chúng con rất kính phục các thầy người đã đem hết tâm lực ra dạy dỗ chúng con, khi đọc đến đây chắc các thầy không còn giận chúng con nữa mặc dù khi đọc những hàng đầu chắc các thầy đã cho rằng «tội nhỏ biết gì mà viết». Với những các thầy đã từng hay không dạy dỗ chúng con bao giờ, chúng con chỉ xin các thầy hãy đừng cho chúng con thấy những hành động không mấy đẹp, mặt đầu chúng con chỉ xin nhắc lại đó là một thiểu số rất ít ở học đường.

Chúng con cũng có nhiều suy tư lắm chớ, như mỗi khi đi thi, còn dư tờ nháp ném cho tội bạn nhưng về đến nhà, nghĩ lại nếu như tội bạn con mà đậu thì hóa ra chúng con đã vô tình nâng lên một kẻ vô tài trong khi kẻ đang đậu lại là một học sinh nghèo không đủ phương tiện học thì sao, những vấn đề này rắc rối không kém vấn đề trên, thành thật mong tất cả ai khi đọc bài này đừng tức giận vì tôi chỉ đại diện cho một số học sinh chăm học chỉ muốn các thầy trở thành thần tượng của chúng tôi mà thôi.

ĐÌNH TRƯỜNG HÂN

ĐỌC VÀ CỒ ĐỘNG . ❀ TUỔI HOA

TỜ BÁO DÀNH CHO TUỔI HỌC TRÒ VIỆT NAM

ĐẠM CHỖ QUẢ
VẬT ĐI XA ...

“LIÊN TUỐT
XUỐNG HỒ ...”

THUỖ!
THUỖ!

TỬ TRONG
XÁC MỘT
CHIẾC PHI
THUYỀN NHƯ
NÁT NĂM
DƯỠI ĐÂY
HỒ, TIẾNG
THUỖ
VONG LÊN

ĐẠM ...!
TÔI ĐÂY!

THẬT LÀ CON
ÁC MỘNG ĐỒN
VỚI TÔI!

TA TRỞ VỀ
PHI THUYỀN
GẤP!

18

HỌ TRỞ VỀ
PHI
THUYỀN MẸ

ĐÂY LÀ GIỐNG VỆ BINH CHIẾN ĐẤU CỦA HÀNH TINH
ΣH ĐÃ MỘT THỜI, MỘT LÃNH TỰ KHÁT MÁU
CỦA HÀNH TINH ΣH LẬP CHÚNG THÀNH
MỘT ĐỘI QUÂN TÂN CÔNG MẠNH MẼ
LÀM RUNG CHUYỀN CÁC HÀNH
TINH KHÁC CHÚNG LẤY HĂNG
LƯỢNG ÁNH SÁNG, CÓ SỨC
MẠNH KHỦNG KHIẾP ỐC CỦA
CHÚNG ĐƯỢC ĐIỀU CHỈNH ĐỂ
TUÂN THEO LỆNH CHỦ NHÂN,
DÙ DỖ CHÚNG CHỈ LÀ NHỮNG
CÁI MÁY PHÁ HOẠI MÃ THỜI
CHÚNG KHÔNG SỢ HOÀ TIỄN
VÀ TIA SÁNG TỬ THẦN. NHƯNG HIỆN NAY,

GIỐNG NÀY BỊ TUYỆT CHỦNG VÌ LIÊN MINH CÁC
HÀNH TINH TÂN CÔNG ΣH VÀ GIẾT ĐƯỢC TÊN LÃNH
TỰ KHÁT MÁU ẤY. ĐỒNG THỜI CÁC VỆ BINH CHIẾN
ĐẤU BỊ TIÊU DIỆT BỞI MÁY ĐIỆN TỬ
„TIẾC THAY PHI THUYỀN NÀY KHÔNG CỎ
MANG THEO MÁY ẤY VÌ TƯƠNG KHÔNG
CÒN TÊN NÀO NỮA”

20

TÊN NÀY LÀ MỘT VÊ BINH
CHIẾN ĐẤU TRÊN THOÁT
ĐƯỢC RỜI SÔNG Ở ĐÂY!!!

THẾ DÂN TÔI
PHẢI CHỊU
KHỔ MÃI Ạ?

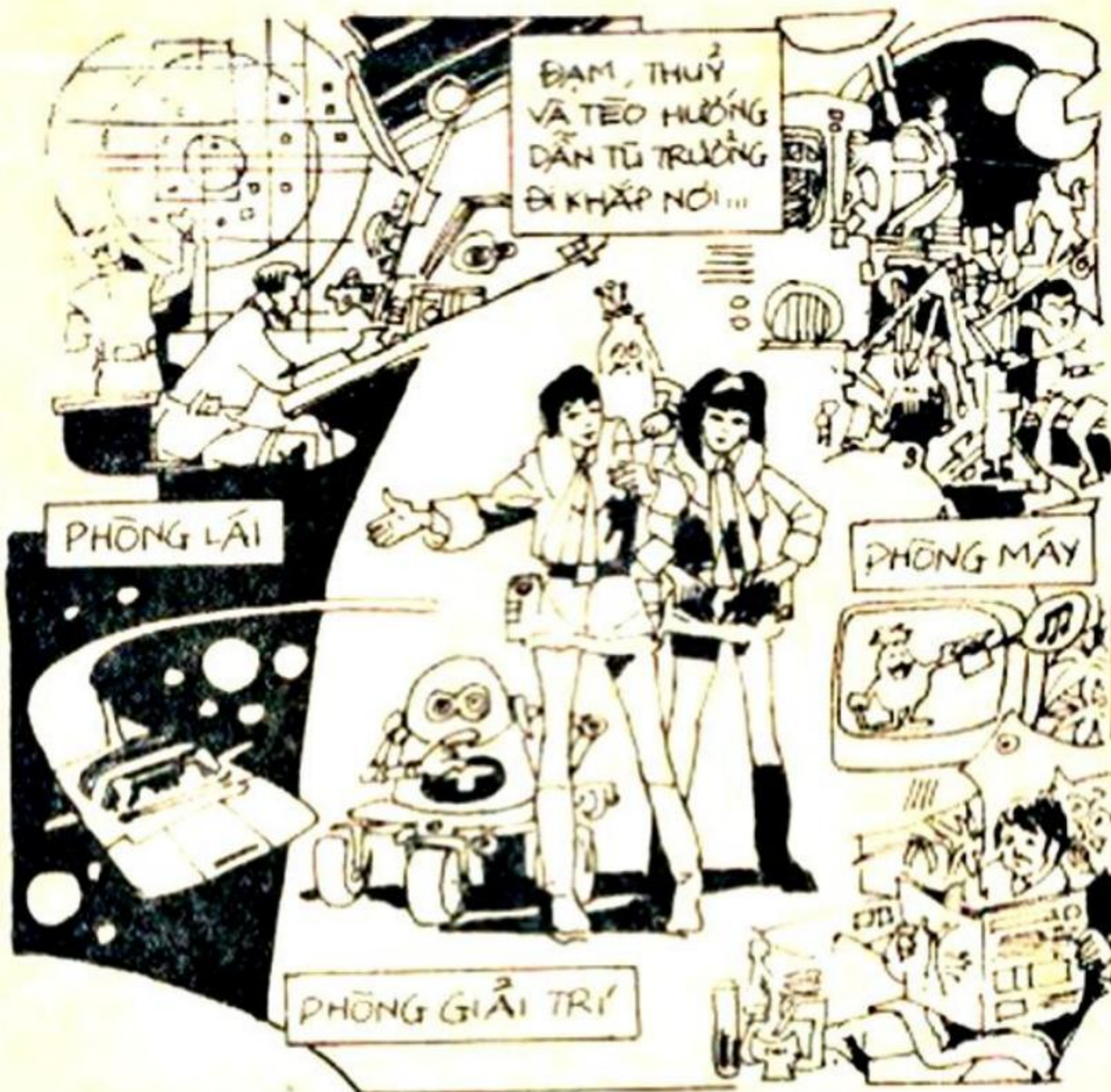
VÌ PHI THUYỀN
KHÔNG CÓ VÕ
KHÍ CHỐNG CỤ...

CHỈ CÒN CÁCH LÀ
TRỞ VỀ ĐỊA CẦU,
KÊU GỌI CÁC HÀNH
TINH!!!

VÀ NHỜ SỰ GIÚP SỨC CỦA CÁC NHÀ
LÃNH ĐẠO CỦA HÀNH TINH 24 HIỆN
TẠI ĐỂ DIỆT TRỪ TÊN NÀY.. NHƯNG
PHI THUYỀN TA LÒN Ở TRÊN QUỶ ĐẠO
NÀY TRONG NHIỀU NGÀY NỮA ĐỂ SỬA
CHỮA VÀ CHỜ XEM CÓ MỘT GIẢI PHÁP
NÀO NỮA KHÔNG... TRONG KHI ĐÓ, TỬ
TRƯỜNG SẼ LÀ THƯỢNG KHÁCH CỦA
CHÚNG TÔI ĐẠM VÀ THỦY SẼ NUÔI
DẪN NGÀI ĐI THĂM PHI THUYỀN... 21

NHỮNG TỬ TRƯỞNG VẪN BUỒN RẦU...

THỦY CẢ HÁT GIÚP VUI...

Trông kìa con voi... nó đứng croung rìng...

SAU ĐÓ...

TÔI HẸM ĐÓ,
MỘT ĐOÀN
NGƯỜI ĐÁP
XUỐNG
HÀNH TINH
NGS 83736
ĐỂ THỰC
HIỆN MỘT
CÔNG TÁC
BÍ MẬT...

TẤT CẢ²
MỌI VIỆC
ĐỀU HOÀN
HẢO...

TỐT, MỌI NGƯỜI
SẴN SẴNG, HỆ
THỐNG VÔ TUYẾN
ĐIỀU KHIỂN HOẠT
ĐỘNG

TRÊN MÀN
ẢNH...

NÓ ĐÂY
RỒI...

24

• LÊ HẰNG

TIẾP THEO

Bây giờ là màu hồng, của tình thương nồng nàn ấm áp. Tiếng sáo lơ lửng bay cao. Dân nhạc ngưng tiếng. Âm thanh im tiếng thờ ơ nghe cô bé thồn thức kể chuyện tình yêu giữa mẹ và con.

Má có vẻ bàng hoàng lúc cô bé khuất sau cánh cửa lấp lánh màu trắng bạc. Đúng như ba nói, phòng trà này có vẻ đứng đắn. Người ta vào đây để nghe nhạc, để tìm khuấy lãng những ưu tư phiền muộn. Họ trầm ngâm trong vùng âm thanh tưởng nhớ. Cũng như bố vẫn giữ nét mặt bình thản như bao giờ.

Má dịu dàng hỏi ba :

— Cô ca sĩ bé con này tên chi rứa mình ? Họ giới thiệu vội quá em nghe không rõ tề.

Ba tủm tỉm cười :

— Em như người mất hồn nghe chi được nữa hi. Cô bé tên «Cỏ May Hồng» đủ chưa ?

Má nói nho nhỏ một mình :

— Răng không tên Diễm Mi hi, tên Diễm Mi phải hay hơn không. «Cỏ May Hồng». «Cỏ May Hồng» tên chi lạ rứa ?

Ba ngồi cười, thàng Út nhét hạt đậu phụng bỏ vào mồm nhe hàm răng hở rồi nói:

— Má không biết mô, ca sĩ họ phải lấy cái tên thật kêu chứ bộ. Trang thanh Lan nè, Phương hoài Tâm nè. Có phải tên thật mô má.

Má sáng rực đôi mắt :

— Úa, má quên mất hi, Út giỏi ghê, rứa cô ta tên thật là chi hi? Mình biết không?

Ba lắc đầu, Nga ngập ngừng nói:

— Má thắc mắc làm chi, càng thêm buồn. Bao nhiêu lần nôn nóng dò hỏi có ích chi mô, quên đi má.

Má thở dài rồi ngồi im. Nga tiếp tục theo dõi chương trình ca nhạc, thằng Út vì uống coca cola quá nhiều nên cậu ta đứng lên:

— Con vào toilette một tí má hi?

Má gật đầu, nó nheo mắt ghé tai Nga:

— Nhìn cho đã đi chị Nga hi? Về nhà còn bắt chước cho gương nó coi, em không thêm xem lên nữa mô.

Nó lách vọt đi, tránh cái véo tai trả thù của Nga.

CHƯƠNG II

ÚT đẩy cửa phòng rửa mặt. Nó nhe hàm răng hồ cười một mình:

— Mình cũng đẹp trai chứ bộ. Chị Nga cứ chê hoài, tóc tai đâu ra đấy.

Út đi ra, nó tò mò nhìn quanh. Ngoài kia là phòng trà ngọt ngọt khói thuốc và lù mù ánh đèn màu mờ nhạt. Út cảm thấy bị tù túng nếu bước ra đó nữa. Cậu ta hơi chán, gì mà tối om om. Út tò mò nhìn cánh cửa xanh đậm im lìm sau lưng. Nó đầy nhẹ. Một hành lang dài hun hút hiện ra. Tiếng nhạc loăng dăng sau lưng Út. Cánh cửa xanh khép lại, Út đang ngơ ngác giữa hành lang dài, chìm chìm trong màu sáng vàng vọt yếu đuối của ngọn đèn lủng lẳng trên trần nhà hắt xuống. Âm thanh bị nhốt trong phòng lạnh, nên đứng ở đây Út như bị ném vào một vùng yên lặng bí mật.

Hơi sợ sợ nhưng Út thích, Út là con trai mà lị. Út không vào ngay với ba má với chị Nga. Cái hành lang dài vắng vắng tiếng nhạc kích thích cậu bé, Út mon men đi dọc hành lang. Vài phút sau thôi, Út sững sờ đứng nhìn khuôn sân nhỏ, la liệt ghế gỗ và có thật nhiều người, đàn ông, đàn bà, trẻ có già có. Họ đứng, họ ngồi áo quần họ cũng lạ nữa chứ. Bên kia cái sân nhỏ, dãy

nhà cao mười mấy tầng toàn phòng là phòng. Thế giới này xa lạ với Út ghê. Út đứng im trong hành lang tối quan sát họ.

Bỗng nhiên cậu bé chồm tới, cậu tròn xoe đôi mắt tinh quái kêu thăm một mình :

— A...chị ấy kia! Chị Cỏ May Hồng.

Cỏ May đứng giữa một nhóm người: một người đàn ông ban đêm mà cũng đeo kính đen, một người khác to lớn đen đui hơn, đen bóng dưới ánh đèn neon, hần mặc áo ngắn tay, Út thấy bấp tay hần to kinh khủng. Cỏ May đứng giữa hai người đàn bà khá lớn tuổi, mặt trát đầy phấn, mắt tô đen xi và môi đỏ chót. Trông Cỏ May nhỏ nhoi tội nghiệp chi lạ. Cỏ May nói bé lắm, đôi mắt chớp nhẹ, hai hàng mi run run như cánh bướm. Cỏ May mặc áo dài khép nép đứng giữa bốn người ấy.

Út ngong ngóng rình nghe họ nói chuyện. Không ai để ý cậu bé cả. Họ lo trát phấn, tô môi, họ lo cài tóc giả. Cậu bé gật gù:

— À, biết rồi đúng là « hậu trường » đây, đọc báo hằng ngày trang sân khấu, mình vẫn nghe nhà báo họ nói rứa mà, ngộ quá ta!

Lão đeo kính đen hút ống pip, bàn tay lão to lớn với những ngón chuối hột nắm hờ pip thuốc. Bụng lão phệ, trông nặng nề ghê, nhưng bù lại khuôn mặt lão có vẻ lạnh lùng và cương quyết dữ lắm. Thành ra Út vẫn cảm thấy ở lão toát ra một cái gì làm mọi người run sợ. Cỏ May lăm lét nhìn lão. Hai người đàn bà thì khúm núm dạ thưa. Ngay cả anh chàng đen đui to lớn kia cũng rụt rè khoanh tay mới lạ chứ. Út đứng như chôn chân trong hành lang tối. Tiếng lão đeo kính cất lên giọng khàn khàn và chậm rãi:

— Má Bày nhớ đó. 8 giờ tối mốt Phụng Hoàng đến với 280 đồng năm trăm. Mọi chuyện phải sẵn sàng nghe không? Bây giờ đưa con nhỏ về ngủ đi

Gã to lớn gãi tai:

— Dạ... còn em.

Lão già cười nhạt:

— Như thường lệ giữ gìn cẩn thận để không ai làm phiền con nhỏ. Núi bạc đấy. Ta đã có một chương trình vĩ đại rồi, à còn «băng phóc cone» của mày ra sao rồi?

Gã to lớn vuốt vuốt mái tóc dài lờm chờm sau ốt:

— Thưa Đại ca đều đều đấy ạ. Xuôi chảy lắm, Tám cút mà Đại ca, đâu có đùa.

Gã dơ bàn tay phải ra, dưới ánh đèn, Út suýt kêu lên vì kinh ngạc. Bàn tay phải của gã cụt ngắn, mất hẳn 4 ngón, chỉ còn mỗi ngón cái chơ vơ, cái ngón tay cái đeo chiếc nhẫn lấp lánh màu đỏ, cạnh những cùi thịt trông thật tởm.

Lão bụng phệ vẫn cười nhạt như nước ốc :

— Ừ... biết rồi, cuối tháng thiếu các nào thì biết tay nghe con. Kề ra máy cũng can đảm có hạng đấy. Dám chặt tay để trốn lính cơ mà. Cứ ngoan ngoãn đi xe hơi có mấy hồi.

Lão quay sang phía hai mụ đàn bà mặt đầy phấn, trầm giọng nói :

— Sân sóc con nhỏ cần thận cho tôi, tháng sau ông chủ từ Hồng Kông sang sẽ tính lại vụ đó. Giờ tôi phải đi đã.

Pập pập vài hơi thuốc lão ra lệnh cho Tám Cút :

— Bảo thằng cầm đem xe vào đây mau.

Tám Cút rào bước ra ngoài, bóng gã khuất sau dãy nhà cao.

Từ nãy đến giờ, Út không thấy Cỏ May nói gì cả. Cô bé đứng im lìm, mặt buồn xa vắng, dáng dấp hiền lành chịu đựng như một con nai, bên cạnh hai mụ đàn bà một bà to như phi nước, một bà ốm còm còm teo. Mụ to béo có tên là Má Bảy lâu lâu vuốt tóc Cỏ May rồi cười hồ hồ :

— Thưa ông chủ, Cỏ May hôm nay hát hay quá xá — Ông chủ thưởng gì cho cháu đi.

Lão già nhìn Cỏ May, lão rút ra một sấp giấy 500 đ. Út không rõ mấy tờ :

— Đây, may cho nó cái áo «mốt» một chút. Ông chủ sang sẽ có nhiều mục hơn.

Má Bảy chụp vội xấp bạc, cười híp cả đôi mắt lươn tí hí về chỉ đen xỉ xỉ.

Cỏ May vẫn đứng im, chiếc xe màu đỏ trở đến, một gã lùn mở cửa xe chui ra. Lão bụng phệ lên xe xong, gã lùn lại lăm lè chui vào. Xe quay một vòng trong sân, rồi nhẹ nhàng bỏ ra con ngõ vắng.

Trước mặt Út còn lại Cỏ May, hai mụ đàn bà và gã Tám Cút. Mụ gầy bây giờ mới lên tiếng, giọng the the như con vịt cái :

— Chị Bảy cho vài bò đi, cả xấp ông chủ vừa đưa đó. Làm một châu cháo gà lúc này thì sướng tề đi.

Mụ béo hứ, mắt mụ sắc như dao cạo :

— Chỉ bàn ăn, ăn bao nhiêu vẫn ốm nhách hà, nào thì đi, anh Tám Cụt đi không ?

Tám Cụt gật đầu :

— Bồn phận mà, nhất là xức cháo gà.

Đúng lúc đó, Út há hốc miệng, mắt cậu bé sáng rực lên, cậu kêu khê :

— A... má.

Phải má đi song song với một ông cao cao ốm ốm có vẻ nghệ sĩ. Hai người tiến về phía Cỏ May đứng.

Ông cao cao nói :

— Thưa bà đây là cô Cỏ May ca sĩ nhỏ tuổi nhất của phòng trà chúng tôi.

Quay nhìn Cỏ May hai mụ đàn bà và Tám Cụt, ông cười cười nói tiếp :

— Bà giáo sư muốn nói chuyện với Cỏ May. Thôi chào, tôi phải lo điều hành chương trình. Chào bà.

Ông ta chào má rồi vội vã bước lên tam cấp, khuất sau cánh cửa hậu của phòng trà.

Má nhìn Cỏ May đăm đăm, má cười thật tươi, nhưng nụ cười má không tròn. Cỏ May chớp mắt nhìn má chưa kịp nói gì. Gã Tám Cụt đã phăng phăng lời cô bé đi ngay. Gã đẩy nàng đi trước hai mụ đàn bà theo sau. Mụ gầy nói :

— Không có chuyện trò lời thôi gì ráo — Bà này kỳ cục, tìm ca sĩ khác mà làm quen.

Má ngơ ngác nhìn theo, hai tay má run run vò nát chiếc khăn tay. Má nghẹn ngào đến mấy phút rồi cúi đầu bước đi. Vài cô ca sĩ nhìn má. Út chạy theo má nghĩ sao nó khượng lại, nó đưa mắt nhìn mọi người chung quah, họ đứng, họ ngồi họ nói chuyện oang oang, Út bỡ ngỡ lắm bầm :

— Ủa sao lúc nãy hát họ đẹp thế, mà bây chừ ở sân này họ xấu rứa hi ? Lạ ghê tề cứ như truyện ma ấy thôi.

(còn tiếp)

chân dung hôm nay

Cha em già mấy chục tuổi lo âu
 Tóc bạc màu mắt đêm chiều xa
 thâm
 Em biết người nặng lòng nhớ quê
 xa
 Ngồi bờ đò, trong ní bờ cách trở
 Mẹ em già tuổi hạt rất mong manh
 Mắt đỏ hoe khóc thương con thương
 cháu
 Trông hạt đen run đôi tay lặn
 chuỗi
 Ý nguyện cầu xin phép lạ trên cao
 Buồn xa vắng chị Hai em u ầu
 Mắt xa vời thương biên giới đạn
 bay
 Oán chiến tranh làm tuổi trẻ hoang
 mang
 Sầu mong đợi đôi tay gầy xanh xao
 Người anh trai vừa gãy cánh chim
 trời
 Nối bỏ lại tuổi trẻ buồn hoang phế
 Cứ nhớ thương đời bình nghiệp
 kiếp bay

Thăm lặng lẽ nhìn thân hình tuổi
 trẻ
 Mười bảy tuổi em buồn cho hiện
 hữu
 Tóc cháy vàng do lửa chẳng thiết
 tha
 Đã biết lo biết gánh sấm năm tháng
 Đã u buồn ngày tháng hừng hờ trời
 Và bỏ thơ tuổi đời còn trong trắng
 Ý nghĩ Hồng chẳng dết lúc Xuân
 sang
 Mới điếu cười mừng mùa Thu vừa
 đến
 Chôn lấp loài lòng tìm những tình
 thương

HUỖNH TƯỜNG VI (TT)
 Đà Nẵng

MƯA CAO NGUYÊN

(tiếp trang 23)

Tôi tức giận xách súng bỏ đi. Khuôn mặt người thiếu niên thượng thoáng vẻ hốt hải âu lo. Đức chạy lại níu lấy tay tôi:

— Bờ, bờ đừng giận.

Tôi quay lại nhìn Đức:

— Tao chả cần làm bạn với mày. Không khiên...

Câu nói bỏ lưng. Tôi hất tay Đức và rảo bước. Lá cây rừng hơi rì rào, tiếng động nghe mơ hồ. Tôi mỉm cười nghĩ đến Đức: chắc mày đau khổ lắm.

— Minh! Minh!

Tiếng Đức gọi sau lưng. Tôi vẫn lặng lẽ bước không thêm ngoái cổ lại.

TÔI đã giận Đức được bốn ngày rồi. Lỡ gặp nhau, tôi làm vẻ phớt tỉnh như không. Tôi biết rằng Đức cũng muốn làm thân lại lắm, nhưng tôi thì lại không muốn tí nào. Tôi giận Đức, cơn giận ấy chưa nguôi. Tôi còn nhớ rõ sau hôm xảy ra vụ cãi nhau giữa tôi và Đức, tôi đã nghĩ cách trả thù Đức cho bỏ ghét. Ba Đức thích chơi những loại hoa. Vì thế trong vườn đa số cây ông trồng đều là cây hoa cả. Ông yêu hoa như yêu con, nhưng lúc rảnh rỗi ông thường bỏ ra hàng giờ để săn sóc chúng. Sáng chiều

ông lại giao cho Đức tưới nước. Những lúc ông vắng nhà, Đức luôn luôn chịu trách nhiệm về vườn cây này.

Đó chỉ là một khoảng đất hẹp ngăn cách với nhà bác tôi bởi một hàng đậu thưa hết sức sơ sài. Từ bên này người ta có thể nhảy qua bên kia thực dễ dàng. Tôi chả cần phải nhảy hay leo gì cả. Tôi khum sát người xuống, tôi đã nghĩ ra cách trả thù, tôi với tay bứt mấy cây hoa gần đó. Cây bị bứt rễ nằm lăn lóc trên mặt đất.

Tôi sung sướng nhìn «chiến thắng» của mình. Chắc chắn Đức bị đánh vì tội không trông nom đề gà lạ vào phá phách. Tôi hành động như thế mà không một ai hay. Hàng rào nhà Đức thì thưa lại sơ sài, thế nào ba Đức cũng cho là gà phá phách.

Quả thật như thế, tôi chả phải chờ lâu. Đến chiều hôm ấy, Đức bị đòn dữ dội. Tiếng hét la quát tháo của ba Đức nghe rõ mồn một. Tôi cười mừng cho chiến thắng của mình....

Tiếng người gọi làm tôi quay phắt người lại. Đức đứng ngoài hàng rào chỗ vào nói với tôi:

— Này bờ, con báo chột đã về rồi. Một người bị báo vồ gãy chân đó Minh ạ. Mấy người ở buồn bàn tán xi xào lắm. Hình như họ định đặt bẫy gì đó. Tôi khuyên bờ nghĩ đi săn ít lâu đi.

— Đi về đi. Đừng có làm quen.

Lời nói sảng, vẻ mặt lạnh lùng của tôi làm Đức tiu ngiu bỏ về. Tôi nhìn theo bóng dáng người thiếu niên thương khuất dần. Mày muốn cho tao không đi rừng thì có, tao bắn chim dữ quá mà!

TÔI quauh quần giữa những bụi cây lá rừng nhan nhản. Con chim vừa bị bắn rớt rơi ngay đây mà sao tôi kiếm vẫn chẳng thấy. Hay nó đã bị lá cây che khuất. Tôi dùng tay bới từng tầng lá ra, nhưng bụi gai cứa vào tay tôi đau nhói. Hoài công! Chẳng có gì cả! Tôi chán nản xách súng trở lại. Những cây rừng cao vối vối, những tầng lá cây

bụi cây rậm rạp như ôm bọc lấy tôi. Tôi chán nản khác thường. Rừng không một tiếng chim hót, đâu đây những tiếng rì rào của lá cây bị thổi. Văng vẳng tiếng nước chảy róc rách. Trời đã về chiều, chắc mọi người giờ này đang ăn cơm. Tôi ham chơi quá! Tôi đi biệt từ trưa đến giờ, lang thang giữa cả một giải rừng. Càng lang thang nhiều tôi thấy càng lý thú. Những chỗ rừng sâu có thật nhiều thú vật. Tôi bỏ chiếc mũ ra, đầu tôi ướt đầm mồ hôi. Cảnh vật sao hoang vắng quá!

Tôi chợt nhớ tới con báo chột. Lời Đức nói là sự thật. Con báo đã trở về, người ta bàn tán xôn xao, người ta lập bẫy bắt nó nhưng tới nay vẫn chưa có kết quả gì. Nếu bây giờ tôi không đi săn nữa thì đúng là tôi nghe lời Đức. Không, không thể thế được, một ý nghĩ thoáng qua tâm trí tôi: đã thú ư đi săn ban đêm. Nhưng tôi lại vào sâu trong rừng, nhớ chạm ngay chỗ ăn náu của báo....

Tôi chúm môi huýt một bản nhạc vui vui, tạo cho mình nổi phấn khởi. Nhưng lúc này tôi mệt quá, tôi cất bước chậm chạp như một bà già. Nỗi lo lắng băng quơ dù sao cũng bớt ngự trị trong trí óc tôi...

Nhiều tiếng sột soạt làm tôi giật nảy người. Chuyện gì xảy

ra vậy ? Tôi không định rõ được tiếng động ấy phát xuất từ đâu nữa. Tôi chỉ cảm thấy sợ hãi, một sự sợ hãi đến rợn người. Tay tôi nắm chặt lấy khẩu súng. Và, khi ấy, khi tôi cố sức trấn tĩnh lại thì, trước mặt tôi : một con báo. Phải một con báo, nhưng cành lá che khuất chỉ để lộ ra đầu nó. Một mắt vàng xanh như thoi miến lấy tôi. Còn mắt bên kia ? Trời ơi ! Báo chột ! Sao lúc ấy tôi sợ quá. Tôi run lên bắn bật, chân tôi quỵnh lại. Tay tôi đánh rớt khẩu súng từ lúc nào. Con vật nhìn tôi, một mắt lừ lừ, cái miệng hơi mở ra gừ gừ như sẵn sàng ăn tươi nuốt sống tôi. Lá cây rung động.

Đến bây giờ tôi mới nhận thấy những lời nói của tôi lúc trước khi ấy sao « háng » thế. Tao mà gặp hồ báo, tao đánh tay đôi. « Tác dăng » mà. Sức mấy sợ nó. Nhưng bây giờ tôi đã làm được gì. Tôi đứng trân mắt nhìn con vật. Mồ hôi ướt đầm cả lưng. Mình làm sao thế này ? Tiếng chuyển mình của báo làm tôi thót người. Tôi phóng mình chạy bất kể cò cây gai rừng đầy rẫy. Huych ! Chưa chạy được một tí nào tôi đã vướng rễ cây ngã lăn. Sợ quá, tôi đâm liều. Con dao bám rớt trên mặt đất làm tôi chột nhốt đến nó, tôi vớ vội bấm « tách ». Tôi chưa kịp nhòm dậy thì con báo đã lao tới

rồi. Hai bàn chân đầy móng vuốt cào soạt lên bà vai tôi. Tôi hét lên đau đớn. Dao trong tay, tôi đâm túi bụi vào con vật. Như không biết sợ là gì, con báo lăn xả vào ngoạm lấy chân tôi. Tôi cuống cuống né tránh ngã lộn. Quần áo rách tả tơi, máu chảy mình tôi bật dậy chống đỡ... Văm !!! Hông tôi đau rợn người. Tôi đánh rớt dao ngã quỵ xuống.

Đúng lúc ấy khi sự nguy hiểm tưởng đã gần kề, tôi còn đủ nhận thấy một thiếu niên thương lao vào. Thiếu niên bình tĩnh nhìn con vật như coi thường, khinh mạn nó. Tôi kịp nhận ra : Đức ! Phải rồi chính Đức !...

Đức lùi lại mấy bước, con dao dài lưỡi chìa ra đằng trước ở thế sẵn sàng xáp chiến. Con vật thấy người lạ ở gần mình thì bỏ tôi chồm tới phía Đức. Tôi thấy Đức lệ làng quá. Đức nhìn con vật cười. Một nhát ! Hai nhát !... Con dao trong tay Đức đâm liên tiếp vào mánh thú. Con báo lồng lên dữ tợn. Tôi cố gượng ngồi dậy để giúp sức Đức nhưng không được. Toàn thân tôi lu xuống. Tôi chỉ còn biết ngược mắt nhìn người và vật đang quần thảo. Sao giờ đây tôi hối hận quá. Giữa tôi và Đức là cả một sự cách biệt. Đức có đủ tính tốt còn tôi, thật tôi quá xấu xa, ti tiện. — Tôi hối hận. Tôi sẽ rũ

sạch mọi tính xấu của mình —. Trời ơi! Con báo quơ bàn chân đầy vuốt vào mặt Đức. Đức né sang một bên rồi đâm một nhát thật mạnh. Lưỡi dao cắm phập vào bụng con vật chỉ còn lộ cán ra ngoài.

Máu đỏ phun ướt đầm cả người Đức. Mặt Đức, chân tay Đức dính đầy máu. Đức tay không. Con báo chưa chết lao vút tới. Sao nó khỏe quá. Tôi thấy người và vật quần thảo trên mặt đất hung bạo hơn bao giờ hết. Con báo đề hân lên người Đức. Đức rút được con dao ra. Tôi không trông thấy người Đức đâu nữa, cánh tay Đức vòng lên quơ trong khoảng không vài cái rồi đâm một nhát vào cổ họng con thú. Con vật găm vang rồi gục xuống.

Tôi không thấy Đức trở dậy. Đức sao thế? Xin Đức tha thứ cho tôi những lời lầm ngày trước. Giờ đây Đức vẫn nằm yên, bất động, máu đầy người, máu của những vết thương lẫn máu của con vật. Đức bỏ tôi rồi sao?

Mưa bắt chợt ào xuống. Mưa ào ào bao phủ miền cao nguyên núi rừng. Người tôi lạnh ngắt. Tôi thoáng trông thấy, qua màn mưa mờ ảo, những bóng người mỗi lúc một tiến gần hơn, núi rừng trùng điệp mờ mờ khi ẩn khi hiện. Mưa thật to. Tôi giờ một

CỦA NÚI SÔNG

Ta viết bài thơ với lá xanh
Lá trong mưa gió vẫn ngoan lành
Những hồn chữ trái như chan chứa
Nghìn cũ còn thơm hương sử xanh

Ta viết bài thơ với nhựa cây
Luân lưu mãi chẳng nghỉ đêm ngày
Những dòng nhựa chảy lên trâm
mặc

Như máu trên đồng hoang lất lay

Ta viết bài thơ với đất thơm
Đất chan bằng cả triện cốm hồn
Đất chan bằng cả niềm kiêu dũng
Tự núi huy hoàng, sông vát đáng

Ta viết bài thơ lửa mặt trời
Ta ghi huyền hoặc ánh trăng tươi
Ta ghi giữa lúc vang vang tiếng
Tuổi trẻ cờ trao gọi nghĩa đời.

NAM THIÊN

tay làm hiệu cho đám người nhìn thấy dễ dàng hơn. — Tôi đây này tôi đây này mấy ông! — Tiếng kêu gọi của tôi lạc lõng tan biến vào khoảng không gian đang bị cơn mưa cao nguyên chế ngự.

Mưa tàn bạo hơn bao giờ hết. Tôi gục xuống thiếp đi.

HOÀNG ĐẠI NGUYÊN THI HÙNG

5000 năm Chữ viết

HOÀNG ĐĂNG CẤP

TIẾP THEO

VĂN TỰ TƯỢNG HÌNH trong giai đoạn đầu của thời đại Sumer (1)

	ĐẦU - THÂN THỂ - NGƯỜI
	BIỂU DIỄN CÁI MIỆNG
	CHÉN - LƯỢNG THỰC
	ĐẦU CÓ MIỆNG - CHÉN - ĂN
	NHỮNG HẠT NHIỆT LỬA MẠCH
	DÒNG SÔNG
	ĐẦU CÓ MIỆNG - NƯỚC - UỐNG
	CÁ
	CHIM
	ĐẦU LỬA

Biểu ý tự được các dân tộc cổ sơ ở nhiều nơi trên thế giới sáng tạo vào khoảng năm 2000 trước tây lịch. Đôi khi, nhiều người ở cách nhau hàng ngàn cây số cũng sử dụng chung một biểu ý tự với ý nghĩa hoàn toàn giống nhau. Chẳng hạn như hình ảnh một con mắt với giọt lệ (xem hình 1) được các dân tộc Mayas và Azteques ở Trung Mỹ biểu diễn sự buồn phiền trong khi đó các người Trung Hoa cổ sơ cũng dùng hình ảnh đó với ý nghĩa giống hệt.

3

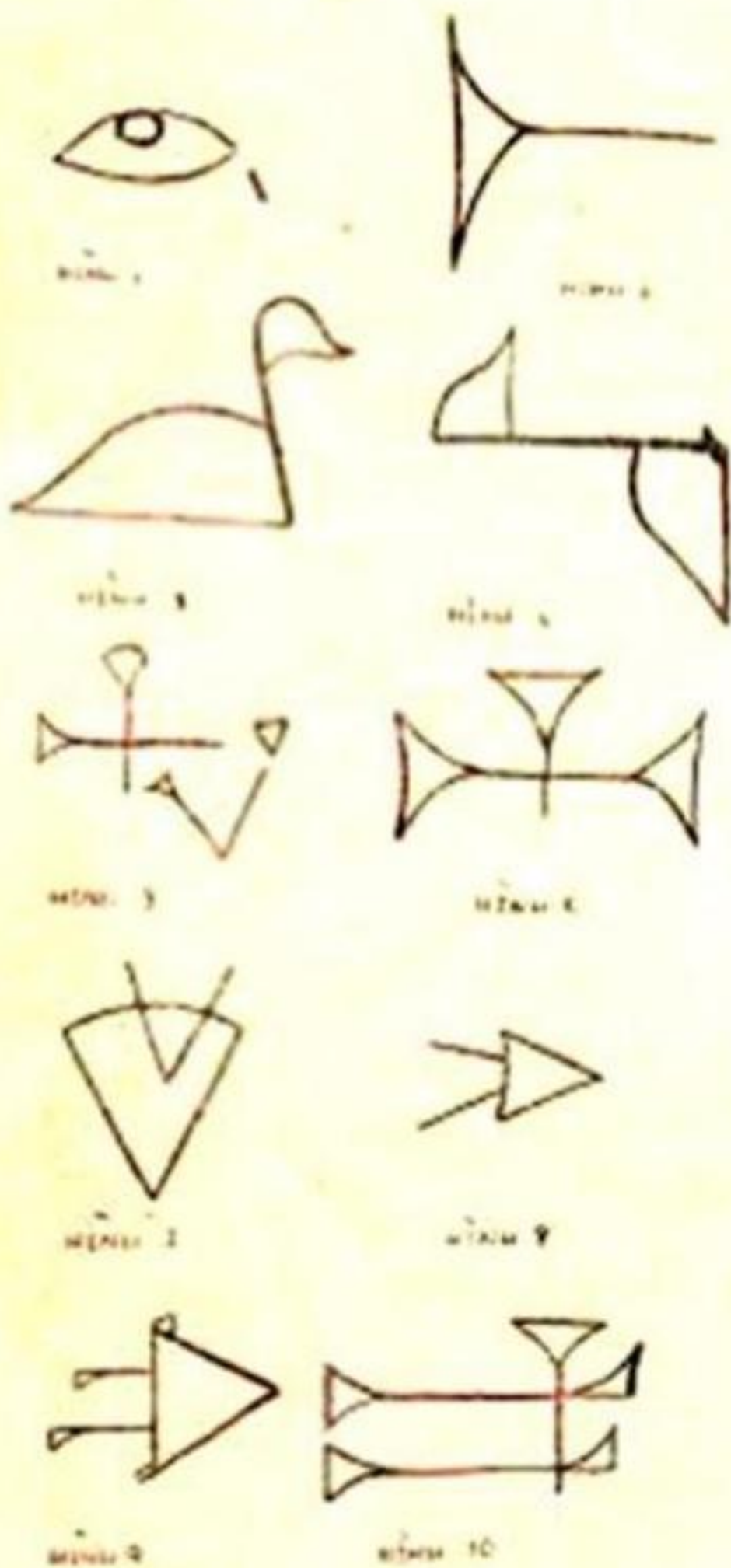
Chữ viết phát sinh

Các dân tộc trên địa cầu khám phá dần dần các phương pháp mới để cải thiện mức sống loài người. Loài người đã biết dẫn thủy nhập điền để trồng trọt, biết dệt vải, biết xây nhà và lâu đài, biết chế tạo các xe và thuyền buồm. Loài người còn biết tự chế tạo các vũ khí giết người.

(1) Dân Sumer là một dân tộc sống ở thung lũng Euphrate vào năm 5.000 trước Tây Lịch và tạo thành ở nơi đó một trong hai nền văn minh tối cổ của nhân loại. Dân tộc Sumer đã bị tiêu diệt vào năm 2.000 trước Tây Lịch.

Rồi, bỗng nhiên đến một ngày nào đó, loài người tụ họp lại thành các làng và các thành phố. Do đó, một tầng lớp thương gia được hình thành — để mua bán hay trao đổi tơ lụa, kim khí, thức ăn và nữ trang. Nhiều xã hội tiên bộ được xây dựng đứng đầu ở Babylone, ở Ai Cập, ở Trung Hoa, ở Phénicie, ở Ấn Độ, và sau cùng ở Hy Lạp và La Mã.

Dần dần vì nhu cầu giao thương giữa các nền văn minh khác nhau

Các bạn, các em nhớ xem kỹ số thứ tự của các hình vẽ để theo dõi bài này.

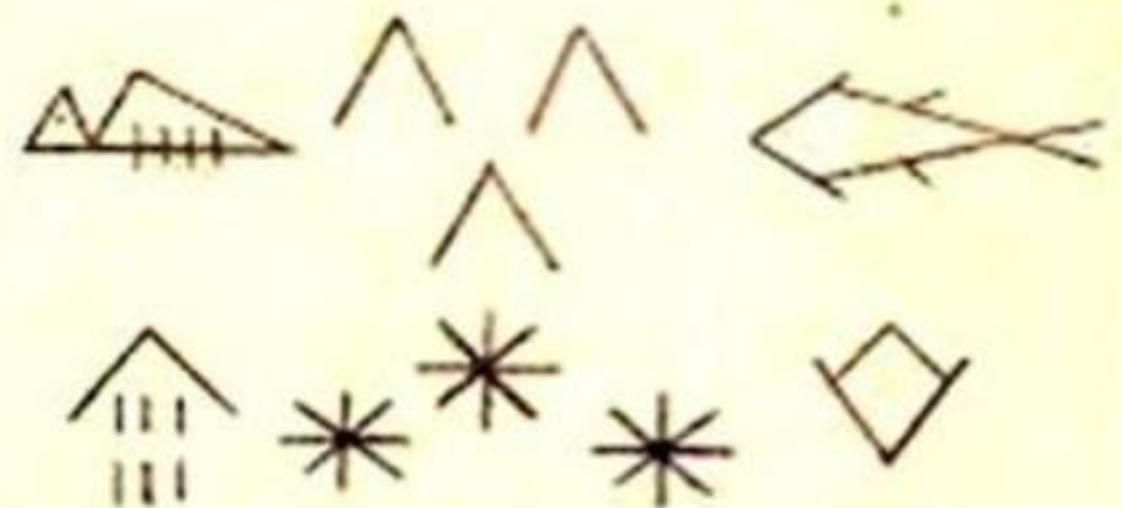
càng ngày càng lớn, nhiều hình thức chữ viết khác nhau được phát minh.

Thời gian chuyển mùa được ghi chép rõ ràng, nhờ thế giúp ích được các nhà nông; các nhà nông biết cách xác định những thời kỳ thuận tiện cho việc trồng trọt và gieo giống. Do đó, các quốc gia giàu mạnh thêm nhờ sản xuất được nhiều lương thực.

Khi một bộ lạc đánh nhau với một bộ lạc khác, bộ lạc chiến thắng bắt bộ lạc chiến bại chịu những điều kiện của mình rồi mới cho nghị hòa. Lễ di nhiên những điều kiện đó phải được ghi lại và ký tên. Hơn nữa, bộ lạc chiến thắng còn ghi lại những thành tích quân sự vẻ vang của mình để làm địch thủ sợ.

Nhiều người, tò mò hơn những người khác, quan sát bầu trời và các hiện tượng thiên nhiên. Những người này đã ghi lại những điều quan sát của mình. Những người khác thì khám phá được các phương tiện cải thiện công trình của các bậc tiền bối. Và dần dần các tôn giáo trở nên phức tạp hơn, các nhà truyền giáo cảm thấy cần có một phương tiện để giữ lại các lời dạy dành cho thế hệ mai sau.

Nhờ thế, các dân tộc sống theo giòng sông Nil, sông Tigre, sông Euphrate, sông Hằng Hoàng Hà đã tiến được những bước khổng lồ trên con đường văn tự tượng hình.

Người Sumer

Vùng Lưỡng Hà Địa (Mésopotamie) là nguồn gốc của một trong những nền văn minh lớn cổ xưa. Vùng đây đồng bằng nóng rực này bây giờ gọi là xứ Irak ở Trung Đông. Lãnh thổ vùng này được che chở ở phía Đông và Tây bởi các sa mạc bao la, phía Bắc bởi núi non và phía Nam bởi một vùng nước bao la, vịnh Ba Tư. Khí hậu vùng Lưỡng Hà Địa khô ráo. Phù sa của giòng sông Tigre và Euphrate tạo vùng này thành một vùng trồng trọt tốt.

Chính nơi đó xưa kia là quê hương của dân tộc Sumer. Dân tộc Sumer biết xử dụng bánh xe, cần và thuyền buồm. Dân tộc Sumer cũng sáng tạo ra một loại chữ viết. Một trong những tác phẩm chữ viết cổ nhất được khám phá trong một năm mộ ở Al'Ubaid đã có cách đây 3500 năm trước Tây Lịch Al'Ubaid là một làng cách Ur gần 5 cây số ở vùng Lưỡng Hà Địa.

Cũng ở những vùng chung quanh làng đó, người ta đã tìm thấy những mũi tên đầu bằng kim loại và những ngọn giáo, người ta cũng tìm thấy những bình bằng đồng, bằng chì, bằng bạc. Người Sumer đã lắp các bánh xe vào các chiến xa và vào các phương tiện chuyên chở.

Tổ chức thương mại của người Sumer rất phát triển. Sumer đã có ngân hàng và đồng thời ban hành các luật lệ. Các y sĩ người Sumer đã biết cho toa. Các nhà toán học người Sumer định nghĩa vài nguyên tắc mới về kiến trúc.

Người Sumer vẽ văn tự tượng hình trên các đồ gốm của họ. Hệ thống văn tự này về sau được mở rộng và trở thành tiết hình tự.

Người Sumer đã khám phá được đất sét dẻo khuôn lúc còn ướt là một diện tích tuyệt hảo để ghi khắc các dấu hiệu của họ.

Những dấu hiệu này được khắc trên đất sét còn ướt nhờ một ngọn lau đã đẽo gọt hay nhờ một cây bút. Những dụng cụ này để lại một dấu vết lặn lùng. Có hình dáng cái nêm như (xem hình 2). (Tiết hình tự là nghĩa của chữ Pháp Cuneiforme, mà chữ này phát xuất do một chữ la tinh nghĩa là « hình dáng cái mối »).

Khi các dấu hiệu được khắc vào đất sét, các tấm bằng đất sét được mang chín trong một lò của người làm đồ gốm hay dưới ánh sáng mặt trời. Nhờ sự chèn hóa này, đất sét trở nên cứng như đá và do đó ngày hôm nay các tấm bằng đất chín có mang những tiết hình tự còn tồn tại đến ngày hôm nay.

Một danh từ thông thường, chẳng hạn như danh từ *Chim*, trước tiên được viết dưới ký hiệu (xem hình 3). Kế đó, theo giòng thời gian, chữ viết tiến triển và ký hiệu trở thành (xem hình 4) rồi trở thành (xem hình 5) và cuối cùng trở thành (xem hình 6). Hình 6 tức ký hiệu của danh từ *Chim* trông còn có vẻ giống một con chim nữa mà chỉ còn là một ký hiệu tượng trưng hoàn toàn trừu tượng để biểu diễn ý tưởng. Tương tự như trên,

chữ *bổ* một con thú gần gũi nhất của ông lúc đầu được biểu diễn bằng ký hiệu (xem hình 7). Theo lịch trình tiến hóa của tiết hình tự, ký hiệu biểu diễn ở trên trở thành (xem hình 8), rồi trở thành (xem hình 9) và cuối cùng trở thành (xem hình 10).

Tích hình tự đã được chấp thuận như một loại chữ viết chính thức của một số đông xã hội cổ xưa trong phần đất này.

Văn minh Sumer kéo dài hơn 4.500 năm. Trong thời kỳ này, tiết hình tự lan tràn trong khắp vùng Tây Á.

Hệ thống chữ viết này được sử dụng bởi người Ba By Lon, người A xi ri và người Ba Tư mãi đến tận thời đại Yê-ô-na Christ nghĩa là hệ thống chữ viết này đã được sử dụng rất lâu sau khi xứ Sumer không còn tồn tại nữa.

Trung Hoa.

Ở Á Châu, người Trung Hoa đã có một hệ thống chữ viết ở năm 2000 trước Tây lịch. Giống như các dân tộc Ai Cập và Sumer cổ xưa, các dấu vết của các công trình Trung Hoa cổ xưa đã được tìm thấy. Những văn tự

tượng hình Trung Hoa cũng được khám phá trên các bình lạng đồng trên các mu rùa và trên xương thú vật. Giống như các văn tự tượng hình cổ của người Sumer, các văn tự tượng hình Trung Hoa chỉ là những bình vẽ lại các đồ vật và các con thú thông thường.

Văn minh Trung Hoa đạt đến cao độ dưới triều đại nhà Châu, vào khoảng năm 1500 trước Tây lịch. Trong kỷ nguyên này, khoa học, nghệ thuật và tổ chức chính trị của xứ sở được phát triển rõ rệt.

(còn tiếp)

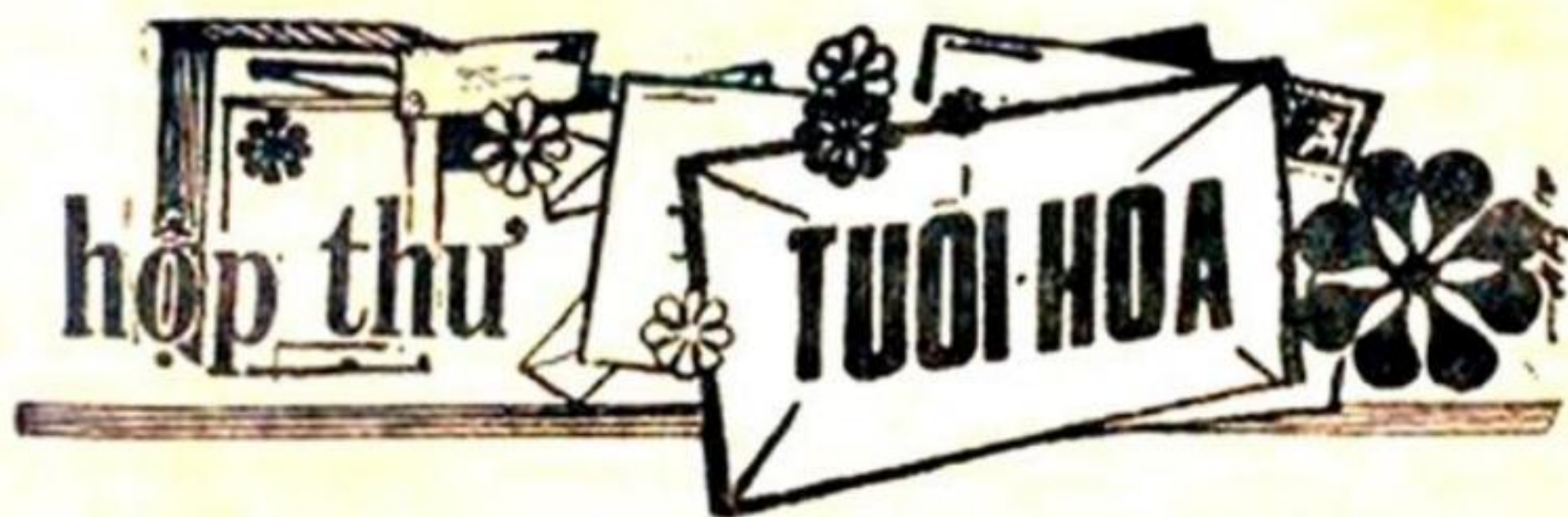
ĐÃ PHÁT HÀNH : LOẠI HOA TÍM

- ☐ **NẮNG LỤA**
- ☐ **GIÓ THOÀNG**
- ☐ **THÀY GIÁO LÀNG**

của Dạ Thanh

của Phương Sơn

của Võ Toàn

Các bạn và các em mến,

Xuân Nhâm Tý sắp đến rồi ! Tuổi Hoa sẽ ra số đặc biệt dày trên 100 trang vào ngày 1-2-72. Vậy đề chuẩn bị chu đáo cho số Xuân Nhâm Tý, xin các bạn và các em gửi bài về sớm sớm, trễ nhất là 25-12-71.

Mong các bạn và các em mau mau đóng góp vào số Xuân.

CHÂN HIỆP

— NGỌC ANH : Anh đã đọc bài trước của em rồi, gắng sáng tác đều em sẽ thành công. Gửi cho anh bài khác đi nhé.

— HUYỀN NHẢ TRANG : Em đoán sai về chị ấy rồi, chị ấy mà biết thì em bị ki đầu chết mất. Nghe ai nói mà em đoán ngớ vậy ? Đã nhận bài. Gửi sáng tác khác cho anh.

— ĐỖ XUÂN HỘI (DL) : Muốn có sách xuất bản trong tủ sách Tuổi Hoa em liên lạc với anh Trường Sơn.

— PHẠM BÁ TÀI (Phú Bồn) : Đa số tác giả có bài đăng trong T.H. đều là các bé đọc giả T.H. cho nên tờ báo hay dở là do các em cả đấy. Các em gắng sáng tác cho hay cho lạ cho vui để tờ báo của các em ngày càng dễ thương đi nhé. Mến.

— TÔ TRINH (BH) : Đã đọc bài em, chờ nhé. Sao em không bắt đầu con đường sự nghiệp bằng một truyện ngắn đi dỏm duyên dáng như thư em. Anh chờ.

— KIM SỬ : Chưa nhận được bài em nói. T.H. là đất dụng võ của các em. Chị ấy lắm đó. Sẽ chuyển lời khen tặng của em đến chị Lệ Hằng.

— CHIM HOÀNG YẾN (Reginapacis) : Bài chú đang đọc, đã ghi tên chóu vào G.Đ.T.H. rồi đó, bằng lòng chưa ?

— ĐẶNG CỬU TRĂNG (Sg) : Gửi bài cho anh đọc mới quyết định đăng hay không được chứ.

— **KIỀU OANH** : Đã được bài sinh nhật của bé. Bé là dân kẹp tóc còn gì. Bé sáng tác nữa nhá. Chuyện vui nhé.

— **ĐỖ THỊ HỒNG LIÊN (BMT)** : Đã nhận bài tết của em. Mến.

— **TỐ NHƯ** : Cháu lắm rồi đâu phải đợi đến lúc vào đại học mới viết văn hay. Ở T.H. đa số bài chọn đăng của các em bé tí à. Lâu lâu mới cho người lớn đăng kè chữ bộ.

— **CHÁU THỊ CẨM HỒNG** : Phải dành đất cho các bé T.H. nên anh không dám mua bút. Tòa soạn T.H. nằm trong khuôn viên nhà thờ DCCT em ạ. Mong em ghé chơi.

— **NGUYỄN HỮU KHANH (An nhơn BĐ)** : Em và các bạn muốn có T.H. đọc đều đặn và đầy đủ, chỉ có cách đọc kỹ thẻ lệ mua báo dài hạn ở bìa trong tờ báo, rồi mua bưu phiếu gửi về ông Võ văn Hứa là sựa nhất. Bài anh đang đọc.

CHÂN HIỆP

— Các em Thùy Dung (Huế), Linh Khoa, Thái huy Thanh, Nguyễn thị Ngọc Hà, Châu thị Cẩm Hồng, Võ thị Tuyết Nga, Nguyễn Ngà Thông Reo, Thiên Vân (Sg), Hoàng móng Du (Sg), Thái huy Thanh (Tam kỳ), Trương thị Minh (N.T), Thy Trang (NT), Nguyễn thị Cẩm Oanh (Huế), Phạm thị Vân Tài (Vinh bình), Hồng Oanh (Plêku), Dạ Sầu Lưu Tinh, Dạ Sầu Lan Trinh, Huyền Như, Trần bắc Nam, Nguyễn thị Tuyết, Nguyễn bích Hoàn, Lê thị Thùy Dung (Huế), Hoàng Thụy Yên, Thương Thương Đĩnh tường Hân, Diệp Tấn Tài, Linh Vi, Phan thị hà Phương, Trần Lê Ngọc minh Duyên, Nguyễn thuy vân Phương, Sa mạc Linh, Vương thị Ngo, Mai Diên, một ôm bé, Trần bản khoán, Thương Thương Long Khánh, Lê minh huy Khánh, Mộng Quỳnh, Phạm thị Kim Loan, P.T. Thanh Thảo, Thế Bình, Th L, Trà Giang, Hoài giao Vũ, Thụy Vy, Linh Vân Phương, Tuyết Hồng, Hoài Cẩm : Chị muốn viết nhiều cho các em đã có lời đẹp cho chị về bài Vào Thu Nhưng ít đất quá. Đáng cảm ơn nồng hậu các em chung nơi đây.

— **XUÂN OANH (Gia định)** cô đã nhận thơ em rồi, đăng số 161 đó thôi. Thơ khá lắm. Bé đoán đúng TL Ty ở tờ báo ấy cô viết lâu rồi. Tình thân.

— **KIM TÍCH (Huế)** : Cảm ơn em đã có lời đẹp cho chị, điều đó chị đoán đúng nghĩa là các em yêu quê hương hơn tất cả. Lần lượt chị sẽ viết về mọi miền quê hương. Đã nhận đủ thư và thơ em

— **TRẦN THỊ DƯỠNG** : Dài cò chờ em đến đó, chiều thứ 7 đến nghe l. cho kỷ niệm thành mây thành khói hết rồi. Chị xin tuân lệnh sẽ viết về ĐN về Huế và Saigon và về mọi nơi trên quê hương yêu dấu. Thân.

LÊ HÀNG

Viết cho Quê Hương

niềm tin

□ LÊ NGUYỄN NGHIÊM □

GIỜ thì em đã lớn khôn để biết rằng quê hương mình đang chiến tranh! Cuộc chiến dai dẳng gây bao đổ vỡ tan nát cho từng làng mạc thôn quê. Mà quê hương sanh thành của em đã sống sinh từ đời ông bà, tuổi thơ của em đầy đủ hương mật ngọt ấu thời, cũng đã điêu tàn trong khói lửa... Nhớ thềm cỏ xanh ngày xưa của chúng em có còn không? Lâu đài trên cỏ mà những ngày em cùng bạn bè tí ti xây cất bằng lá dừa, lá mạ có còn hay không? Ngày xưa, mỗi lần đi học chúng em đi bộ ngang lâu đài, hề mà thấy còn vững y như ngày hôm đó cả bọn cười nói hoài; hôm nào vô phúc có một tàu lá xệ xuống in như lần bị đập gai ngoài đồng vậy, ruột gan em đau lạ kỳ.

Ngày xưa thủa em còn học lớp nhì trường làng. Những buổi sáng sương mù sau khi em giúp mẹ đun nước, cho heo ăn xong là xách cặp chạy một mạch đến cánh đồng cỏ, thềm cỏ xanh thẫm của chúng em đó. Theo lời ba em về cánh đồng cỏ, em chỉ được nghe nói một cách mơ hồ thấp thoáng: nơi đó là một vùng đất xấu bỏ hoang. Trời tháng mười sương giăng mù mịt dày đặc, em có cảm giác tê tê, cả da thịt tái lại. Một cảm giác bao la êm ái thấm vào tâm khảm em, đã quen thuộc những ngày em đứng trên nùm gỗ cao nhìn xuống xóm làng chìm trong biển sương mù, đầu óc ngất ngây cơ hồ như say, mắt thấy trời đất quay cuồng. Em vừa đi vừa ngoái lại nhìn,

TRINH CHÍ phụ trách

Vào Đồng Cỏ Non hôm nay
các Bé sẽ gặp :

TRẦN THỊ PHƯƠNG LAN

• LÊ NGUYỄN NGHIÊM

NGUYỄN THỊ LINH THÙY

• NGUYỄN THỊ HÒA

• QUAN THUY

• ĐÌNH

NGÀY XƯA BÊN NGOẠI

Ngày xưa cực khổ không cơm, áo.
Ngoại vẫn ru con giữa vầng buồn.
Cơm không no, bữa khoai bữa
cháo.

Mua sữa cho con bú đói lòng.

Con lớn lên giữa tình thương của
ngoại.

Rạch dừa mận nổi đất phù sa.

Đò ngoại vẫn xuôi dòng nước chảy
Cá tôm biển mẹ ẵm tình nhà.

Con nhớ sao dòng sông quê ngoại.

Rau muống chắt chiu với lục bình.

Rau muống xa lìa phù sa đỏ.

Rồi bóng ngoại lìa thêm vắng vương.

Lên tám con lìa xa quê ngoại.

Xa gió đông quê đất biển nông.

Xa ngọn ngành sông, xa mái lá.

Khi trời vừa cất bước sang Đông.

Thấm bụi thành đô ngỡ quê nhà:

Quay đi ngoảnh lại đã mấy năm.

Ngoại ơi ! quê ngoại giờ bình khời.

Sao đến đáp lại được tình thâm.

TRẦN THỊ PHƯƠNG LAN

trời đang độ khí lạnh vô cùng, nhưng lòng em ấm êm, bởi vì dưới kia cánh đồng cỏ xanh um bạn bè em đang chờ đề cùng tới trường.

Tuổi thơ em được thật là êm đẹp bên bạn bè. Những sáng, những chiều cùng nhau băng chơi trên cánh đồng vàng lúa thơm ngát hương. Hết đến thả diều, là khi những con diều ẩn gió còn thêm mấy chao đi mãi và đánh bật chào vĩnh biệt thì bỏ, đến đá dế. Bầy ra các cuộc đá lỏi dài ly kỳ, bao giờ cũng kết thúc khi những con dế gãy chân, mất đầu. Tuổi nhỏ thật vô tư, hồn nhiên.

Những ngày nắng ráo, chúng em vào vườn cây. Không phải để tìm hoa mà để bắt chim. Những con chim sau đó được nướng thật chín, và chúng em ăn ngon lành. Ngày mùa mưa... mưa bay lạnh rét căm căm tại bạn không đi chơi được, kéo về nhà em nằm kể chuyện cho nhau nghe. Nào là chuyện bìm bịp: con nai vàng ngơ ngác; công chúa ngũ trong rừng; chúa sơn lâm v.v... Mẹ em rang bắp ngô cho tại em, bắp ngô nở những bông trắng ẩn bụi, em rất thích ăn những hạt ngô có bông trắng là vì thế. Tại em giận nhau luôn; nhưng tuổi thơ giận hờn là mây là khói nên chỉ sang ngày hôm sau chúng em lại nắm tay nhau đi học.

Nỗi vui chơi tuổi thơ đi qua, khi em rời xa quê hương một ngày bom đạn bay veo veo, mà ai cũng lo sợ sẽ đọc bản án thân chết trên khắp mọi nơi. Quả thật vậy, nào là chuyện cô thằng Hưng bị bắn chết ngoài cánh đồng đang lúa chín; nào là chuyện ông Bảy út nằm chết phơi gan bên một cặp trâu. Không ai hiểu vì cớ gì, phe nào bắn. Chỉ có những tiếng khóc của thân nhân nghẹn ngào tức tưởi, và những tiếng thì thầm to nhỏ. Phải ra đi, chứ biết sao bây giờ...

Người dân làng di cư về thành phố rất ít, không ai nỡ bỏ những đất ruộng, vườn tược, những ngày trời lạnh như cát da mà phải ra đồng, từ bỏ mồ mà ông bà không người chăm sóc. Từ những sản nghiệp đầu tiên, ba em phải làm lụng vô cùng vất vả, thế mà một loáng bỏ hết trên con tàu bỏ lại sau lưng quê hương.

Em từ giả bạn bè. Lần cuối bước đi em tưởng mình từ đâu đó vừa trở lại quê hương gốc tích, chưa thụ hưởng hết đã đi. Niềm yêu quê hương và đã từng hưởng hương mật ngọt của tuổi thơ hơn bao giờ hết bằng trọn cả nguồn xúc động dào dạt. Em băng khuâng theo gia đình cất bước, từ bỏ những trò chơi đánh kiếm, bắn súng bằng mồi; từ trong tim em chợt giao động mãnh

(xem trang 58)

ÁO MỚI KHAI TRƯỜNG

Năm mới khai trường, chưa áo mới
 Làm sao khoe với tui con Phương
 Tui nó nhà giàu quần áo lụa
 Còn em vẫn áo cũ khai trường

Nâng nịu em đòi mẹ may áo
 Một cái mà thôi, cũng được mẹ !
 Mẹ cười gượng gượng mai mua
 vải
 Để cắt cho con, có áo khoe

Em cười mua vải thô cũng được
 Miễn đến khai trường có áo thôi
 Mặc chúng bạn cười sao áo xấu
 Chỉ cần áo mới nhá, mẹ ơi !

Mẹ nhìn con gái, buồn đau xót
 Tội nghiệp con mình biết bao nhiêu
 Nhà nghèo, không dám đòi áo tốt
 Áo mới khai trường : không dám
 kiêu

Áo cũ vai sờn, lưng, túi rách
 Không dám đưa đòi mua vải may
 Mẹ vá sơ sài đôi ba lỗ
 Áo mới để dành mặc năm nay !

Cắt vải áo con run tay kéo
 Mẹ sợ sai đường kích hay thân
 May thử một lần may áo mới
 Cũng thấy trong lòng vui lâng lâng

Đường chỉ nhẹ kim từng mũi nhỏ
 Cho áo thêm xinh, trẻ vui lòng
 Dù hàng không tốt, nhưng may đẹp
 Cũng thỏa ước mơ con đợi trông

Áo mới khai trường thơm vải mới
 Còn cả mùi hồ trong vải thô
 Mẹ làm tiên nữ và biến phép
 Để áo dịu dàng, thương tiên cô

Năm mới khai trường may áo mới
 Vào so với áo tui con Phương
 Tui nó nhà giàu, quần áo lụa
 Còn em : áo mới sẽ khai trường.

NGUYỄN THỊ LINH THUY

Đố các bạn biết những câu này :

1 — Hoa gì mọc chốn bùn dơ
Mà sao vẫn chẳng bao giờ hôi tanh ?

Hoa gì ?

2 — Mười năm kháng chiến gian
lao.

Chỉ Linh mấy lượt ra vào bị vấy.
Chẳng nề gian khổ, đắng cay.
Lam Sơn khởi nghĩa công này đố
ai ?

Vua nào ?

3 — Đố ai bị bắt xuống tàu
Nhịn ăn mà chết chẳng đau giặc
Tây ?

Ông nào ?

4 — Cái gì cứ phải đi đôi.
Suốt đời tôi tớ cho người thế gian ?

Cái gì ?

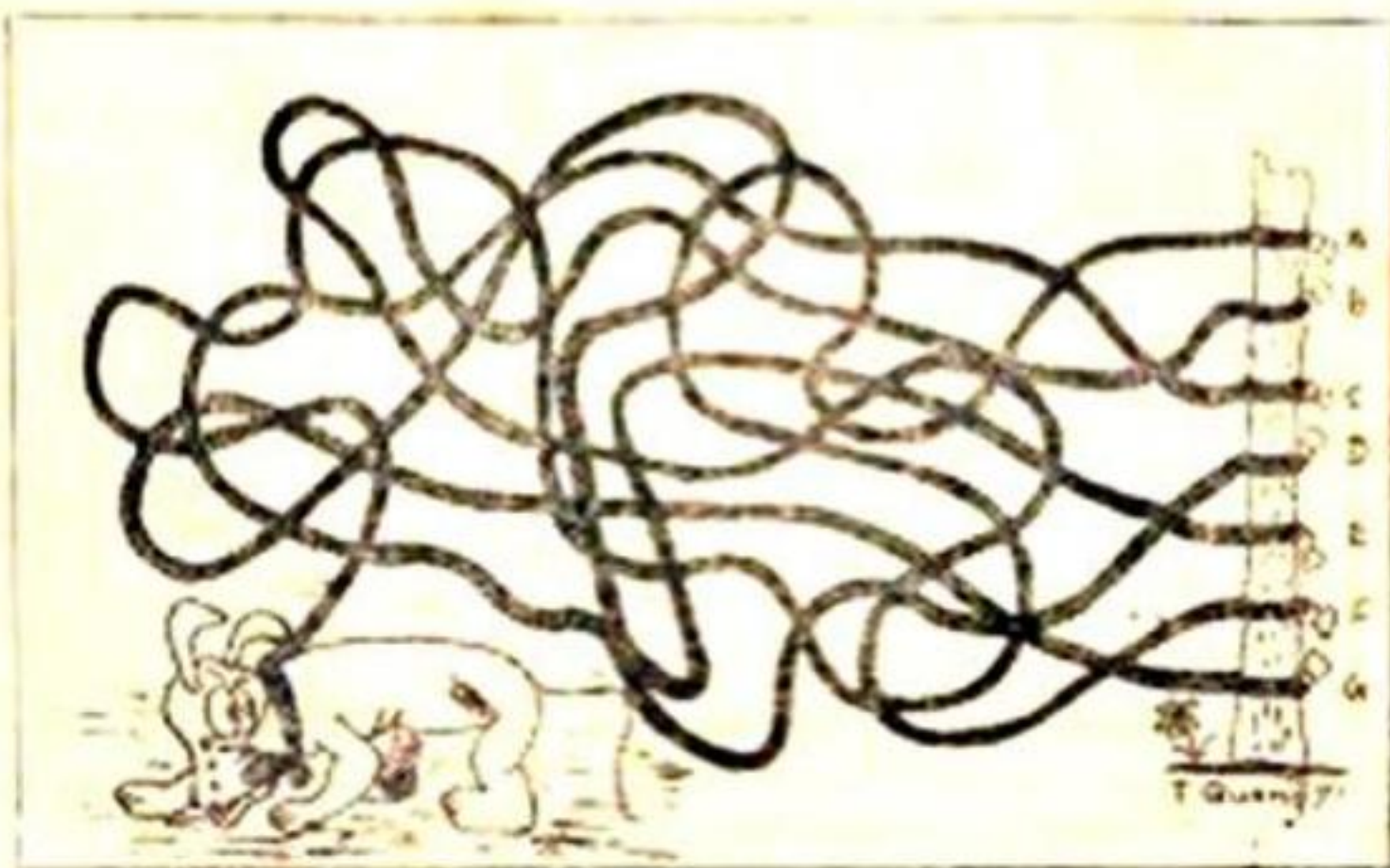
5 — Con gì nửa chuột, nửa chim.
Hay trong bóng tối để tìm mồi ăn ?

Con gì ?

6 — Cây gì mới mọc, thời cao.
Rồi sau thấp xuống môn hao dần
dần ?

Cây gì ?

NGUYỄN THỊ HÒA

Chú Kí Kí này đang bị cột vào một cây cọc.
Nhưng sợi dây nào đã cột chú chó ? Các Bé
làm ơn chỉ dùm đề Kí Kí biết đường mở ra.

CHIM NON

□ QUÂN THỤY

NHÌN một chồng giấy trắng trước mặt, nhìn những tờ giấy vụn rải rác khắp nơi, Cúc thấy mắt mình cay cay.

Đã một tháng dứng rồi. Bao dự định, bao ước vọng giờ đây trôi đi, trôi đi mất cả để lại trong Cúc một nỗi thất vọng, một sự trống vắng trong tâm hồn. Hằng đêm thao thức nặn óc để viết thành một đoạn văn, một truyện ngắn với bao niềm háng hái, hy vọng trong đầu, giờ đây đều tan biến như khói lam chiều. Cúc thấy tức tối, bao nhiêu ý nghĩ vẫn tràn đầy thế mà không tài nào Cúc viết ra được. Cúc khóc nức nở trong đêm tối. Cả nhà đều ngủ cả, chẳng ai thông cảm với Cúc ! Khuyến khích Cúc !

Nhìn những người bạn đồng trang lứa sáng tác những truyện ngắn, Cúc thấy thêm muốn làm sao ấy. Cúc không ước vọng cao, chỉ mong sao viết được một đoạn văn thôi, thế mà cũng chẳng được. Nhiều lúc Cúc tức mình quá vì thấy mình quá ngu. Rồi

lại khóc, lại viết, bỏ, xé, tiếp tục viết... Cứ thế diễn mãi không bao giờ ngừng để cả nhà ai cũng bảo Cúc khùng, Cúc điên. Và đến hôm nay, đã dứng một tháng rồi đó. Kết quả là gì ? Chồng giấy trắng vơi đi quá nửa, giấy vụn lại rải rác khắp phòng. Công trình trôi theo dòng nước cuốn, Cúc chán nản đến cùng cực, chẳng thiết làm gì nữa !!! Rồi nghĩ đến những truyện ngắn của các bạn Cúc, Cúc lại thấy những hòn sỏi dâng lên. Nó có gì hơn mình đâu, tại sao nó lại làm được, lại viết được ? Trong khi đó mình chẳng làm được gì ? Sao thế nhỉ ? Mình quá ngu chăng ? Không, thầy cô vẫn khen mình thông minh sáng suốt cơ mà ? Thế thì sao nhỉ ? Mình cũng chẳng tìm ra câu đáp.

Sáng nay, Thầy khoe bài văn vừa được đăng. Cúc quay đi nếm giọt lệ sắp trào lên khoé mắt. Thầy chạy theo hỏi :

— « Bài này thế nào ? »

Cúc đỏ cả mặt ; chính Cúc đã rú

nó gửi bài đi, thế mà đến nay chưa viết được gì, trong khi bài nó đã được đăng rồi! Cúc quay mặt thờ dài.

Bất giác Cúc muốn hét to lên, muốn khóc to lên để bớt đi niềm uất ức ở trong lòng, bao thất vọng giờ đây tan biến mất. Tự ái bùng dậy, Cúc quảy quà về nhà hăng hái viết, hăng hái hơn bao giờ hết. Cúc đã viết được một bài văn nói về « tình cha con ». Dịp may đưa đến, ở trường có giải thưởng cho những văn sĩ tí hon. Cúc ngập ngừng e ngại nhưng rồi sau rốt cũng gửi bài của mình đi. Cúc cảm thấy như có những đôi mắt chế giễu đuổi theo; nên chạy một mạch về nhà vào phòng đóng sầm cửa lại. Cúc soi kính thấy mình đỏ cả mặt.

Từng ngày trôi đi, ngày tuyên bố kết quả đã đến. Cúc cúi đầu đi một mạch đến trường, vào lớp Cúc chả dám nhìn mặt ai!!! Nhưng trong trường tượng Cúc vẫn thấy nhiều cặp mắt nhìn mình soi mói. Tiếng chuông vào giờ đã điểm. Cúc vội ra chờ nghe kết quả. Thầy hiệu trưởng tiến lại nhìn Cúc, xoa đầu nói:

— Cúc giỏi quá, giết được giải thưởng rồi.

Cúc nghe tai mình ù đi, mắt Cúc cay cay. Chợt có tiếng gọi lên phòng ông hiệu trưởng lãnh thưởng giải văn chương. Cúc ngập ngừng bước

đi trong lòng không ngọt hoang mang và hồi hộp.

Ôm một bọc giấy đỏ và một tấm ngân phiếu năm trăm Cúc thấy lòng mình ấm ại. Cúc chưa tin thật, véo vợi tay mình một cái đau điếng. Và hiện tại vẫn là sự thực. Cúc sung sướng và thấy mình nhẹ nhàng như bay lên cả chín tầng mây. Thầy Việt Văn tiến lại gần khen Cúc:

— Cúc thật giỏi, bé tí thế mà hơn các anh chị học lớp mười một mười hai đấy.

Cúc cảm động nhòa thầy chẳng nói chi. Tan giờ học Cúc bước nhanh về nhà. Con đường hôm nay sao dài lạ đi mãi chẳng tới. Vừa về đến cửa Cúc đã mở tung bọc giấy đỏ ra. Năm tờ báo Tuổi Hoa nằm gọn gàng và đẹp tuyệt. Những tờ báo được viết bởi những cây bút tí hon như Cúc đấy, Cúc mỉm cười sung sướng! Lúc này Cúc cũng muốn hét to lên trong niềm rung động vô biên trong lòng Cúc. Cúc nhớ mãi lời thầy khi trao giải thưởng:

— Bài em viết rất khá, thầy mong em tiến mãi trên con đường văn chương...

Thầy còn nói nhiều lắm, nhưng Cúc đã quên mất hết. Cúc chỉ nhìn thấy những anh chị đệ nhị, đệ nhất nhìn Cúc mỉm cười. Những cặp mắt thần phục, tròn xoe thềm thưởng nhìn Cúc. Cúc cảm thấy niềm hãnh diện len lỏi vào lòng Cúc.

(xem trang 58)

NIỆM TIN

(tiếp trang 53)

liệt như vừa đánh mất một cái gì vô cùng quý giá. Em cúi đầu khi đi ngang qua cánh đồng cỏ, nơi đó lâu đài của chúng em đã hoàn toàn sụp đổ: như đề khỏi nghẹn ngào bịn rịn, vì những giọt nước mắt non nớt của em đã bắt đầu rơi rụng đầm đìa trên mặt.

Mùa đông này nữa là ba mùa em xa quê hương. Ngày tháng em ở đây nghe luyến tiếc ngàn ngơ — Cũng là quê hương của em dù không phải là nơi sinh thành ra em, nhưng em vẫn còn ray rứt tiếc thương ở đó. Ký ức xa xôi em tưởng đã có thể quên lãng trong cuộc hành trình dài dang dẳng — Ở đây đôi lúc em cũng cảm thấy chút quen thuộc của miền quê hương nhỏ bé của em — biết bao giờ cho em trở lại làng quê xưa thăm bậu bè, hoa lá, và nơi đó những đôi thay nào đã đến. Tháng mười đưa hơi lạnh, mặt trời hồng ngủ trên cao.

Cuộc chiến này chưa tàn, những cái chết thật gần kề. Nhưng em tin tưởng hòa bình sẽ trở lại như những năm trước màu xanh thanh bình của quê hương em. Niềm tin để nghe con tim già lạnh có chút hơi ấm của men say tỏa êm dịu dịu...

LÊ NGUYỄN NGHIÊM
(Nhà Trang)

CHIM NON (tiếp trang 57)

Tối đến, Cúc nằm mãi mà không ngủ được. Cúc thao thức đến một giờ khuya. Bên cạnh Cúc nằm tờ báo xinh xắn và một tờ giấy năm trăm thẳng, mới. Cúc ngắm mãi không biết chán. Bé Cúc bây giờ khác hẳn bé Cúc một tháng trước như hai thái cực Cúc thêm nghĩ: « Bước đầu của mình sao có kết quả tốt quá vậy? mong sao mình được vậy luôn ». Một lát sau Cúc ngủ và trên đôi môi bé ấy nở trợn một nụ cười.

QUÂN THỤY

BÊ VIẾT BÊ NAM

• DÌNH

Tin tức Tuổi Hoa

☐ Tòa soạn TH vừa mới nhận được tập san: **TUỔI TRẺ HÔM NAY** số 10 phát hành ngày 4-10-71 do Phan Trần gửi tặng.

Cả tòa soạn đã đưa nhau đọc một cách rất thú vị. Tuổi trẻ thể hiện một cách trung thực và trọn vẹn nơi đây, qua những đoạn văn những bài thơ nhỏ. Họ đã nói lên được nỗi khát khao lòng nhiệt thành của họ tuổi trẻ hôm nay do một nhóm trẻ rất trẻ thực hiện. Gốc gác ở Đà Lạt nhưng thu hút được các cây bút bốn phương trời. Chả Đà Lạt nó cao mà Phan Trần nhỉ? Nhiều cây bút quen thuộc của TH có mặt trong TTHN.

Vậy các em tìm đọc đi nhé.

• Gia đình Tuổi Hoa nhận thêm các em sau đây :

Nguyễn thị Bích Thu (GD) Phạm thị Nương (SG) Đoàn thanh Tâm (Đà Lạt)
Phạm thị Mỹ Thơm (SG) Trần Trùng (Ninh Hoà) Lê hồng Thu (BMT)
Nguyễn thị Hoa (Đà Kao) BT Lê thị Bạch Tuyết, Trần thị Thanh Bình (QN)
Nguyễn hữu Hà, Tâm tiền Muội (GD) Trần thị Anh Hồng (TN) Phạm thị
Hoài Nam (QT) Lê Minh Tâm, Phạm hồng Sơn (SG) Lê Bằng, Văn Hoà,
Thanh Phước (Huế) thế Phương (Phong phú) Võ thị Kim Lãng (gia đình) Lê
thị Thanh Hà (Huế) Vũ đình Khâm (Nhà Trang)

Suốt thời gian dài lăn lộn trong nghề, giáo sư Trần văn Tạng đã chịu khó tìm tòi, nghiền cùn. Cuối cùng ông đã tìm ra và gộp lại nhiều phương pháp tập văn mới. Sau khi dạy thử thấy có kết quả tốt ông đã trình bày một phần các phương pháp ấy trong bộ sách

TẬP LÀM VĂN THEO PHƯƠNG PHÁP MỚI

Sách biên soạn công phu, hợp với các nguyên tắc sư phạm căn bản, có nhiều văn văn giúp dễ ghi nhớ các qui tắc hành văn, có nhiều bài tập — Mỗi bài tập áp dụng một phương pháp tập làm văn riêng với một mục đích khác biệt khiến bộ sách mới mở từ đầu đến cuối, có nhiều chỗ để các bạn làm bài ngay trong mỗi bài tập — Mỗi chỗ làm bài đều có một chủ ý tập luyện một khả năng hoặc một kiến thức riêng của học sinh, có đủ bài chữa từng bài tập với những lời phân tích, giảng giải rõ ràng từng chỗ làm bài, rất tiện cho các bạn tự học và cho phụ huynh hướng dẫn con em chữa bài.

Để hưởng một đời thú vị...

...thì phải ăn ngon.

Muốn ăn ngon phải có
một hàm răng khỏe.

Bianca

đầy đủ đặc tính
của một kem đánh răng
thượng đẳng,
xin lành sứ mạng bảo vệ
răng ngà của quý vị
sau mỗi bữa ăn.

Săn sóc răng ngà, còn chi hơn **Bianca**